

ŻYCIE WETERYNARYJNE

ORGAN ZRZESZENIA LEKARZY WETERYNARYJNYCH
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

DZIAŁ URZĘDOWY

Z ZARZĄDU GŁÓWNEGO Z. L. W. RZ. P.

Z SEKCJI WETERYNARJI SAMORZĄDOWEJ Z. G.

Zarząd Główny podaje do wiadomości protokoły posiedzeń Sekcji Weterynarii Samorządowej Z. G., odbytych celem rozważenia i ustalenia pożądanych wytycznych kompetencji i częściowo organizacji komunalnej służby weterynaryjnej i stosunku tymczasowego komunalnych lekarzy weterynaryjnych do państwowych.

Protokół I

Posiedzenie odbyło się dnia 1-go lutego 1931 r. w siedzibie Zarządu w Warszawie.

Obecni: Przewodniczący Sekcji A. Mackiewicz, J. Hajdukiewicz, Z. Zaniewski, Dr. M. Łabędź, P. Leśniewski, St. Talmont i St. Majewski.

Posiedzenie otworzył Przewodniczący A. Mackiewicz, powołując na Sekretarza St. Majewskiego.

Przewodniczący, zagajając posiedzenie, przedstawił żywotność sprawy organizacji weterynarii miejskiej i sejmikowej, stwierdził, że przy obecnym stanie nasilenia chorób zaraźliwych, należy wykorzystać miejską i sejmikową służbę weterynaryjną i powołać ją do zwalczania epizootcji, poczem Przewodniczący udzielił głosu kol. Majewskiemu:

Kol. Majewski, zwracając uwagę, że Wyższe Uczelnie wpajają w nas zasadę wykonywania swoich czynności lege artis, że koledzy swoje powodzenie w praktyce prywatnej zawdzięczają temu, że ściśle przestrzegają zasadę lege artis, więc i pomyślnie zwalczanie chorób zaraźliwych również uzależnione jest od tego, czy każdy powiatowy lekarz weterynaryjny ściśle lege artis wykonuje swoje czynności: podług przepisów weterynaryjnych.

Mf 11837

Niestety, nasuwają się tu pewne obiekcje, czy powiatowy lekarz weterynaryjny zawsze jest w stanie swoje czynności służbowe wykonywać *lege artis*, tembardziej, jeżeli w jednym dniu ma kilka wezwań służbowych do dokonania sekcji, a równocześnie w tym samym dniu ma do załatwienia inne terminowe czynności, jak targowice, komisje kwalifikacyjne, ładunki i t. d.

W takich wypadkach zwykle powiatowy lekarz weterynaryjny, przy tłumieniu zarazy, z konieczności pozostawia wyjazdy na drugim planie, a najpierw wykonuje terminowe czynności: targi, stacje, komisje i t. d., trupy zaś zarażone tymczasem za pośrednictwem psów, wron, much i t. d. rozsiewają zarazę, a więc czynność tłumienia chorób zaraźliwych, niezawsze wykonuje *lege artis*.

Wynika pozatem ciekawe pytanie: jaką czynność powiatowy lekarz weterynaryjny winien wykonywać najprzód?

Zdawałoby się, że pierwszym jego bezpośrednim obowiązkiem jest zwalczanie chorób zaraźliwych i te czynności winny być wykonane ściśle podług ustawowych przepisów, w przeciwnym razie powiatowy lekarz weterynaryjny, sam przyczyni się do rozszerzania zarazy i narazi na straty rolników i Skarb Państwa.

Wynika z tego, że wskutek przeładowania powiatowych lekarzy weterynaryjnych czynnościami, mającemi zaledwie pośredni związek ze zwalczaniem chorób zaraźliwych, bezpośrednia akcja zwalczania chorób zaraźliwych na tem mocno cierpi i to może spowodować rozpowszechnienie zarazy i dać pole do popisu różnym znachorom, szczepieniarzom, a również oglądaczom do wykonywania szkodliwych zabiegów, stosowania nieodpowiednich szczepień i t. d.

Przepisy o zwalczaniu gruźlicy, jakkolwiek ściśle ujęte w art. 49-50-51 ustawy w rozporządzeniu wykonawczem — pozostają martwą literą, a sama akcja zwalczania gruźlicy wśród rolników nie jest popularną i należy do spraw drażliwych dyskretnych.

Przytaczając powyższe, a również powołując się na swój referat, wygłoszony dnia 11 stycznia r. b., kol. Majewski uważa za wskazane odciążyć powiatowych lekarzy weterynaryjnych od pośrednich czynności, związanych z tłumieniem, a raczej wykrywaniem chorób zaraźliwych i przekazać te czynności miejskim i sejmikowym lekarzom weterynaryjnym, wskutek czego nastąpi prawidłowy podział pracy, czyli koordynacja, co będzie z pożytkiem i dla rolników i dla dobra Państwa.

Kol. J. Hajdukiewicz, zastrzegając się, że na obecnem posiedzeniu bierze udział, nie jako przedstawiciel Ministerstwa, lecz jako osoba prywatna, wyraża zdanie, że podział powiatu na rejony mało może mieć widoków powodzenia, natomiast szerokie pole dla autonomicznej weterynarii przedstawia hodowla, którą należy traktować nie po dyletancku, lecz fachowo, aby tej sprawy nie zaprzepaścić. Lekarze weterynaryjni przed objęciem działu hodowli, winni dobrze wyspecjalizować się w tym kierunku, jak to jest w Bawarii, gdzie lekarze-hodowcy zajęli wysokie stanowiska.

Dr. M. Łabędź jest zdania, że samorządowa, miejska i sejmikowa weterynaria ma wielkie zadanie i może przyczynić się do podniesienia ogólnej zdrowotności zwierzostanu.

Kol. Z. Zaniewski wskazuje na nieuregulowanie stosunków w miastach wydzielonych, gdzie prezydent miasta jest niezależny od starosty, natomiast miejski lekarz weterynaryjny niema prawa urzędowego zwalczania chorób zaraźliwych i funkcje te pełni powiatowy lekarz weterynaryjny; kol. Zaniewski uważa za wskazane, aby na terenie miast wydzielonych zwalczanie chorób zaraźliwych zostało przekazane miejskim lekarzom weterynaryjnym.

Co do sejmikowych lekarzy weterynaryjnych — uważa, że głównym ich zadaniem jest leczenie, pozatem, w zależności od warunków terytorjalnych, stanu dróg i nasilenia chorób zaraźliwych — można im przekazać rejony, lecz sprawę tę należy traktować indywidualnie.

Kol. St. Talmont — do Departamentu Weterynarii należy rozporządzanie siłami weterynaryjnymi. Sejmikowy lekarz weterynaryjny przy stwierdzeniu chorób zaraźliwych winien doraźnie zastosować wszystkie środki, przewidziane w Ustawie, na równych prawach z powiatowym lekarzem weterynaryjnym.

Podział powiatu na rejony nie jest konieczny, gdyż stwierdzenie choroby w rejonie niewyznaczonym i przekazanie dalszej akcji powiatowemu lekarzowi weterynaryjnemu, spowodowałoby opóźnienie zastosowania środków zaradczych w celu stłumienia choroby w zarodku, przyczyniłoby się do rozszerzenia zarazy. przez opóźnienie natychmiastowego nieszkodliwego usunięcia trupów i wykonania dalszych zarządzeń.

Sejmiki, angażując samorządowych lekarzy weterynaryjnych, przedewszystkiem chcą ich widzieć przy robocie zwalczania zaraźliwych chorób, a ograniczenie się sejmikowego lekarza weterynaryjnego tylko do stwierdzenia i dalszego przekazania akcji powiatowemu lekarzowi weterynaryjnemu byłoby robotą połowiczną i toby zaszkodziło nie tylko powadze sejmikowego lekarza weterynaryjnego, lecz i wogóle stanowi weterynaryjnemu.

Kol. P. Leśniewski — jakkolwiek przy zwalczaniu chorób zaraźliwych można, stosownie do art. 4 Ustawy, powoływać sejmikowych i miejskich lekarzy weterynaryjnych, jednak jest wielka różnica w pracy i samopoczuciu lekarza powoływanego dorywczo, a lekarza, który te czynności wykonuje stale; stosunek ludności do lekarza wówczas też jest różny.

W czasie obecnym najważniejszą dla Polski i najwięcej aktualną dla weterynarii naszej sprawą jest zwalczanie chorób zaraźliwych i dlatego do wykonania tej należy powołać wszystkich lekarzy weterynaryjnych bez wyjątku, tembardziej, że ingerencja i nadzór w tych sprawach ze strony państwowego lekarza weterynaryjnego jest zawsze zapewniona.

Pozatem do obowiązków sejmikowego lekarza weterynaryjnego należy stała współpraca i stała pomoc z państwową weterynarią we wszystkich innych dziedzinach. W przeciwnym razie sejmikowy lekarz weterynaryjny zejdzie na plan drugi i będzie osobą drugorzędną. Kol. Leśniewski stawia konkretny wniosek: wydzielenie rejonów dla sejmikowych lekarzy weterynaryjnych i równouprawnienie ich w zwalczaniu chorób zaraźliwych z powiatowymi lekarzami weterynaryjnymi.

Przewodniczący kol. Mackiewicz zwraca uwagę, że Ustawa weterynaryjna i rozporządzenie wykonawcze przyniosły weterynarii szkodę, którą trudno odrobić; do art. 4 Ustawy niema rozporządzenia wykonawczego; jest zdania, że należy uzgodnić działalność powiatowych i sejmikowych lekarzy weterynaryjnych i pewną część atrybucyj powiatowych lekarzy weterynaryjnych, przekazać sejmikowym.

Po wyczerpującej dyskusji, biorąc pod uwagę referaty, wygłoszone przez kol. Z. Zaniewskiego w sprawie organizacji samorządowej weterynarii na terenie województwa warszawskiego i referat kol. St. Majewskiego w sprawie koordynacji działalności weterynarii państwowej i samorządowej, Sekcja uznaje, że:

- a) od dobrej organizacji weterynarii zależne jest pomyślne zwalczanie chorób zaraźliwych i zdobycie należytej pozycji dla weterynarii w społeczeństwie;

- b) racjonalna walka z chorobami zaraźliwymi zwierząt domowych wymaga precyzyjnego i w całej rozciągłości wykonywania przepisów ustawowych;
- c) powiatowi lekarze weterynaryjni muszą mieć pełną swobodę ruchów i w pierwszym rzędzie — przed innymi czynnościami całą swoją uwagę zwracać na zwalczanie chorób zaraźliwych w zagrodach zapowietrzonych. Inne czynności, nie związane bezpośrednio z akcją tłumienia chorób zaraźliwych, krępują działalność powiatowych lekarzy weterynaryjnych na niekorzyść szybkiej likwidacji epizooty;
- d) przekazywanie sołtysom zagrzebywania trupów zarażonych zwierząt nie daje rękojmi, że trupy nie zostaną użyte do zjedzenia, a więc przyczynią się do rozszerzenia zarazy;
- e) pośrednie czynności, mające na celu niedopuszczenie do wybuchu, wzgl. zawleczenia zarazy, jak kontrola sanitarno-weterynaryjna targowic, pokazów, wystaw, mleczarni i t. d., winne być wykonywane przez powiatowych lekarzy weterynaryjnych w wolnym czasie, względnie przekazane innym lekarzom weterynaryjnym;
- f) przeładowanie powiatowego lekarza weterynaryjnego różnorodnymi czynnościami nie pozwala mu w całej rozciągłości wykonywać włożonych na niego obowiązków, a zatem niektóre rozporządzenia administracyjne pozostają martwą literą, np. wykonywanie nadzoru nad mleczarniami, krowiarniami, zakładami utylizacyjnymi, walka z gruźlicą i t. d.
- g) niemożność wykonania wszystkich czynności, włożonych na powiatowych lekarzy weterynaryjnych stwarza odślonięte pozycje i może spowodować obsadzenie ich przez inne czynniki niepowołane; np. badanie mleka w mleczarniach powierzono osobom, które przeszły krótki kurs sanitarny, badanie mięsa w jatkach przekazano lekarzom ludzkim, czyli nawet zakres działania powiatowych lekarzy weterynaryjnych zaczyna się zwężać na niekorzyść ogólnej weterynarii.

Reasumując powyższe, Sekcja stawia następujące wnioski:

1. We wszystkich miastach wydzielonych zwalczanie chorób zaraźliwych zwierzęcych przekazać miejskim lekarzom weterynaryjnym.
2. We wszystkich miastach z ludnością ponad 10 tysięcy ustalić ustawowo etaty miejskich lekarzy weterynaryjnych.
3. We wszystkich miastach z ludnością poniżej 10 tysięcy, gdzie są rzeźnie i targowice — przeprowadzić etaty miejskich lekarzy weterynaryjnych.
4. We wszystkich powiatach ustalić etaty sejmikowych lekarzy weterynaryjnych, którym wydzielić rejony, celem zwalczania chorób zaraźliwych.
5. Wszystkim miejskim i sejmikowym lekarzom weterynaryjnym na terenie ich działalności przekazać:

A) Samorządowej miejskiej weterynarii:

- a) nadzór nad rzeźnią i jatkami w mieście,
- b) nadzór nad miejskimi krowiarniami i mleczarniami,
- c) kierownictwo miejskimi targowiskami,
- d) współdziałanie z państwową weterynarią w zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych na terenie miasta ew. obwodu.

B) Samorządowej sejmikowej weterynarii:

- a) lecznictwo,
- b) współdziałanie z państwową weterynarią w zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych,

- c) szczepienia ochronne i lecznicze (w porozumieniu z państwową weterynarią),
- d) nadzór nad mleczarniami w powiecie i oborami, dostarczającymi mleko do mleczarni,
- e) nadzór nad rzeźniami, obwodowymi oglądaczami i kierownictwo targowiskami dla zwierząt,
- f) współdziałanie z organizacjami rolniczymi w sprawach dotyczących hodowli zwierząt (udział w komisjach kwalifikacyjnych ogierów, buhajów, komisjach remontowych, pokazach, wystawach),
- g) fachowy nadzór nad stacjami kopulacyjnymi,
- h) nadzór nad sposobem wykonywania podkownictwa,
- i) popularyzacja wiedzy weterynaryjnej z zakresu higieny i zaznajamianie z przepisami weterynaryjnymi.

Sekretarz: *S. Majewski*

Przewodniczący: *A. Mackiewicz*

P r o t o k ó ł   I I

Posiedzenie odbyło się dnia 22 lutego 1931 r. w siedzibie Zarządu w Warszawie.

Obecni: Przewodniczący A. Mackiewicz, Z. Zaniewski, Dr. Walkiewicz, A. Lenkiewicz, P. Leśniewski, L. Matuszewski, St. Talmont, St. Majewski.

Przewodniczący A. Mackiewicz otworzył posiedzenie i powołał na Sekretarza St. Majewskiego.

Kol. St. Majewski odczytał protokół posiedzenia pierwszego zebrania Sekcji weterynarii samorządowej, które się odbyło dnia 1-go lutego 1931 r.

Po odczytaniu protokołu na wstępie została poruszona sprawa uprawnienia oglądaczy do wystawiania świadectw na wywozowe mięso.

Kol. Z. Zaniewski stoi na stanowisku, aby z rzeźni, gdzie niema lekarza weterynaryjnego, a tylko oglądacz, zabronić wywozu wogóle i w ten sposób zmusić magistraty do angażowania lekarzy do rzeźni.

Kol. A. Mackiewicz jest zdania, aby wwóz mięsa do miast ze świadectwami oglądaczy był wzbroniony; mięso przywożone winno być zaopatrzone w świadectwa lekarskie; wogóle co do przywozowego mięsa do miast wprowadzić powtórne oględziny.

Kol. A. Lenkiewicz — wwóz mięsa do miast z miejscowości, gdzie urzędowe badanie powierzone jest oglądaczom powinno być zabronione, a przywiezione mięso winno być powtórnie zbadane.

Kol. St. Talmont — w celu ograniczenia przywozu mięsa do miast z obwodów urzędowego badania przez oglądaczy wprowadzić opłatę za powtórne badanie po 10 gr. od kg., jak to jest wprowadzone w powiecie Łowickim.

Kol. P. Leśniewski — zezwolić przywóz mięsa na jarmarki, gdzie dozór weterynaryjny sprawuje lekarz weterynaryjny, lecz mięso to winno być zbadane przez lekarza i przez niego powtórnie ostemplowane.

Kol. St. Majewski — ponieważ na małych tygodniowych targach niema dozoru lekarskiego, tylko dozór ten wykonuje oglądacz, więc należy zabronić przywozu mięsa na małe tygodniowe targi.

Kol. L. Matuszewski — mięso zbadane przez oglądacza winno iść na miejscową konsumpcję, mięso zaś przywiezione — winno być badane powtórnie.

Dr. Walkiewicz — mięso badane przez oglądaczy można wwozić do miast tylko na terenie tego samego powiatu.

Po wyczerpującej dyskusji Sekcja przyjęła wniosek kol. P. Leśniewskiego w brzmieniu, jako punkt 6 wniosków.

Następnie przystąpiono do rozważania wniosków postawionych na pierwszym zebraniu, które po wprowadzeniu pewnych poprawek i uzupełnieniu przyjęto w następującej redakcji:

1. We wszystkich miastach wydzielonych wszelkie czynności państwowych lekarzy weterynaryjnych przekazać samorządom (miejskim lekarzom weterynaryjnym) pod ich prawną odpowiedzialność.

2. We wszystkich miastach z ludnością ponad 10 tysięcy ustalić etaty miejskich lekarzy weterynaryjnych.

3. O konieczności zaangażowania lekarzy weterynaryjnych w miastach poniżej 10 tysięcy decyduje wojewoda.

4. We wszystkich powiatach województw centralnych i wschodnich, a w południowych i zachodnich, gdzie sejmiki są wprowadzone — ustalić etaty sejmikowych lekarzy weterynaryjnych, którym wydzielić rejony, celem wykonywania wszelkie czynności narówni z powiatowymi lekarzami weterynaryjnymi pod ich prawną odpowiedzialność.

5. Przy przekazaniu miejskim i sejmikowym lekarzom weterynaryjnym czynności państwowej weterynarii — ogólny nadzór i referowanie tych spraw pozostaje w rękach państwowej weterynarii za wyjątkiem miast wydzielonych.

6. Wywóz mięsa z rzeźni i obwodów, obsługiwanych przez oglądaczy do innych miejscowości jest wzbroniony. Wyjątek może stanowić mięso i wyroby masarskie, przywożone z pobliskich (sąsiednich) obwodów, gdzie mięso takie winno być powtórnie zbadane i ocechowane przez urzędującego na jarmarku lekarza. Mięso to pozatem winno być zaopatrzone przez oglądacza w świadectwo pochodzenia. Na małe targi, zwolnione przez wojewodę od dozoru lekarza weterynaryjnego, przewóz mięsa z innych obwodów urzędowego badania, obsługiwanych przez oglądaczy — zabronić.

Do czasu przekazania miejskim, sejmikowym lekarzom weterynaryjnym czynności państwowej weterynarii **już dziś** uważa się za bardzo pilne przekazać weterynarii samorządowej:

- a) nadzór nad mleczarniami, krowiarniami, oborami, dostarczającymi mleko do mleczarni i miast,
- b) nadzór nad rzeźniami,
- c) kierownictwo targowiskami dla zwierząt,
- d) współdziałanie z organizacjami rolniczymi w sprawach dotyczących się hodowli zwierząt (udział w komisjach kwalifikacyjnych ogierów, buhajów, komisjach licencyjnych, pokazach, wystawach),
- e) fachowy nadzór nad stacjami kopulacyjnymi,
- f) nadzór nad sposobem wykonywania podkownictwa,
- g) pomoc i współzawodnictwo z państwową weterynarią w zwalczaniu chorób zaraźliwych zwierzęcych.

Przyjęto do wiadomości, że Zarząd Główny Zrzeszenia postanowił wypłacić członkowi zaproszonemu na posiedzenie Sekcji samorządowej weterynarii koszty podróży podług II klasy bez diet.

Dla opracowania memoriału i wniosków w sprawie uregulowania działalności samorządowej weterynarii postanowiono powołać komisję w składzie kolegów A. Mackiewicza, Z. Zaniewskiego i St. Majewskiego.

Kol. P. Leśniewski w wolnych wnioskach poruszył sprawę wprowadzenia

w życie ustawy o opłatach od ogierów nieuznanych i uważa za wskazane wprowadzić nowelę do ustawy, zwalniającą od opłat ogierów starych, wycieńczonych, chorych, które już utraciły zdolność pokrywania, a operacja kastracji groziłaby im śmiercią.

Dr. Walkiewicz poruszył sprawę laboratoryjnego badania mleka i produktów żywnościowych przez lekarzy weterynaryjnych.

Kol. Z. Zaniewski zwrócił się do dr. Walkiewicza o wygłoszenie na ten temat referatu na zebraniu Zrzeszenia lekarzy weterynaryjnych.

Sekretarz: *S. Majewski*

Przewodniczący: *A. Mackiewicz*

Z KASY POGRZEBOWEJ PRZY Z. L. W. RZ. P.

Zarząd Główny podaje do wiadomości projekt *S t a t u t u K a s y P o g r z e b o w e j* przy Z. L. W. R. P., akceptowany przez Radę Delegatów w dn. 9.XI 1930 r., który zostanie przedstawiony do zatwierdzenia Walnemu Zjazdowi Z. L. W. Rz. P.

I. Nazwa i siedziba Kasy

§ 1. Kasa Pogrzebowa Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych Rzeczypospolitej Polskiej jest instytucją tego Zrzeszenia i ma siedzibę w m. st. Warszawie.

II. Cel Kasy

§ 2. Celem Kasy Pogrzebowej jest udzielenie po śmierci członka Kasy premii pogrzebowej jego rodzinie, względnie innej osobie wskazanej przez niego.

III. Skład Kasy i wstąpienie do niej

§ 3. Na członka Kasy Pogrzebowej może zapisać się tylko członek Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych Rz. P.

§ 4. Dla zaliczenia w poczet członków Kasy Pogrzebowej członek Zrzeszenia obowiązany jest złożyć

- a) pisemne zgłoszenie należenia do K. P.,
- b) kwit z opłacenia wpisowego do K. P. i 4 składek bieżących,
- c) własnoręcznie podpisaną deklarację o tem komu ma być wypłacona premia wraz z jego śmiercią; deklaracja ta może być zmieniana.

§ 5. O przyjęciu w poczet członków K. P. zgłaszający się zawiadamiany jest przez Zarząd Kasy pisemnie.

IV. Wpisowe, składki, prawa i obowiązki członka

§ 6. Każdy członek opłaca przy wstąpieniu wpisowe:

- a) do lat 30 włącznie . . . . . zł. 5.—
- b) od roku 31 do 35 włącznie . . . . . „ 50.—
- c) „ „ 36 „ 40 „ . . . . . „ 100.—
- d) „ „ 41 „ 50 „ . . . . . „ 300.—
- e) „ „ 51 „ 60 „ . . . . . „ 600.—
- f) „ „ 60 i wyżej . . . . . „ 1000.—

§ 7. Wysokość bieżącej składki członkowskiej za każdy wypadek śmierci wynosi zł. 5.— i może ulec zmianie tylko w drodze uchwały Walnego Zgromadzenia członków Zrzeszenia.

§ 8. Zobowiązania wzajemne Kasy względem członka i członka względem Kasy obliczają się od godz. 0 dnia następnego do daty wciągnięcia do dziennika wpływów zgłoszenia członka do K. P. z dołączonym kwitem opłaty wpisowego. W razie śmierci od wypadku zobowiązanie Kasy rozpoczyna się niezwłocznie.

§ 9. Członek od daty wskazanej w § 8 rozpoczyna uczestniczyć w składkach bieżących, wnoszonych wskutek śmierci członków.

§ 10. Zobowiązanie Kasy względem członka rozpoczyna się po upływie 90 dni od daty wskazanej w § 8. O ile śmierć członka nastąpi przed upływem tego terminu K. P. zwraca uprawnionym do tego spadkobiercom wpisowe.

§ 11. Po otrzymaniu od Zarządu Kasy zawiadomienia o wyczerpaniu składek bieżących, członek obowiązany jest najpóźniej w ciągu 14 dni od dnia otrzymania wezwania wpłacić ponownie zaliczkę w wysokości 4 składek bieżących.

§ 12. Członek Kasy, który nie wpłaci zaliczki w wysokości 4 składek bieżących w przeciągu dni 30-tu od daty wezwania go przez Zarząd, otrzymuje wezwanie listem poleconym. Jeżeli i po tem wezwaniu nie wpłaci zaliczki w przeciągu dalszych dni 14. — zostaje wykreślony z listy członków Kasy, a składki, należne za wypadki śmierci do chwili skreślenia, mogą być ściągane w drodze sądowej.

§ 13. Wniesione przez członka Kasy wpłaty nie podlegają zwrotowi, prócz wypadków przewidzianych w § 10 i 20.

§ 14. Były członek Kasy może być ponownie przyjęty do Kasy decyzją Zarządu Gł., po przedstawieniu kwitu na opłacenie wszystkich składek za zmarłych od czasu jego wystąpienia członków, przyczem zobowiązania Kasy względem tego członka rozpoczynają się po 90 dniach od daty złożenia ponownego zgłoszenia o przyjęcie z dołączeniem kwitu o opłaceniu zaległych składek bieżących.

§ 15. Członek Kasy Pogrzebowej, który utracił możność zarabkowania i jednocześnie nie posiada żadnego źródła dochodu, może na wniosek Zarządu właściwego Odziału, być czasowo lub zupełnie zwolniony przez Zarząd Główny od opłacania składek, które uzupełnione będą z funduszu zapasowego.

§ 16. Członek Kasy, który płacił składki w ciągu lat 30-tu, zostaje zwolniony od wnoszenia dalszych składek, zachowując pełne prawa członka Kasy.

§ 17. Suma ubezpieczeniowa oblicza się według sumy wpłat, należnych od wszystkich w danej chwili zaliczonych do Kasy członków, (wliczając członków zwolnionych od opłat na zasadzie § 15) po potrąceniu na kapitał zapasowy i administracji 15%.

§ 18. Kasa Pogrzebowa wypłaca, najpóźniej w przeciągu 3 dni po otrzymaniu stwierdzonej wiadomości o śmierci członka swego, należne premjum osobie, wskazanej przez niego w deklaracji. W wypadku wyczerpania kapitału zapasowego, gdy Zarząd będzie zmuszony do ściągania składek drogą sądową, suma brakująca będzie wypłacona po jej ściągnięciu.

§ 19. W wypadku braku deklaracji wskazanej w art. 4 p. c., sumę wypłaca się w porządku następującym: 1) żonie względnie mężowi, 2) krewnym zstępnym i krewnym wstępnym. W braku wymienionych krewnych Kasa wypłaca rzeczywiste koszty pogrzebu, nieprzekraczające w żadnym razie sumy ubezpieczeniowej, osobie zajmującej się pogrzebem. O ile koszty pogrzebowe są niższe od sumy ubezpieczeniowej, różnicę przelewa się na kapitał zapasowy. Premja nie podjęta w ciągu roku również przelewa się na kapitał zapasowy.

§ 20. Członkowie wykluczeni z listy członków Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych Rz. P. przestają być członkami Kasy i tracą wszystkie prawa.

§ 21. Każdy członek obowiązany jest zawiadomić Zarząd najpóźniej w ciągu 14 dni o zmianie swego adresu. Nie uzyskanie przez Zarząd, pomimo dwukrotnego zwracania się z zachowaniem porządku, przewidzianego w § 12, adresu i nieopłacenie zaległych składek, powoduje po 44 dniach od daty pierwszego zwrócenia się skreślenie z listy członków Kasy Pogrzebowej.

V. Fundusze Kasy

§ 22. Fundusze Kasy składają się z kapitałów:

1. obrotowego i
2. zapasowego.

§ 23. Kapitał obrotowy tworzy się ze składek członkowskich i jest przeznaczony na wypłacanie premii pogrzebowych oraz na koszty administracyjne.

§ 24. Kapitał zapasowy tworzy się: a) z salda istniejącego kapitału zapasowego, b) z wpisowych sum, wpłacanych przez nowowstępujących członków, c) z nadwyżki kapitału obrotowego z roku ubiegłego, d) z niepodjętych premii.

§ 25. Kapitał zapasowy jest przeznaczony na pokrycie niedoborów na mocy uchwały Zarządu Głównego Zrzeszenia Lek. Wet. Rz. P.

§ 26. W razie przekroczenia kapitału zapasowego po nad sumę zł. 20.000.— prawomocne Walne Zgromadzenie Zrzeszenia decyduje o przeznaczeniu nadwyżki.

VI. Zarząd Kasy

§ 27. Kierownikiem i Zastępcą Kierownika Kasy Pogrzebowej są dwaj członkowie Zarządu Głównego Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych Rz. P. wybierani co rok przez ten Zarząd z pośród jego członków.

§ 28. Do Kierownika należy prowadzenie Kasy:

- a) nadzór nad wpłacaniem składek,
- b) wydawanie premii pogrzebowych,
- c) prowadzenie ksiąg,
- d) składanie sprawozdań,
- e) ściąganie składek drogą przymusową.

§ 29. Kierownik Kasy wydaje polecenia wypłaty, na których podstawie skarbnik Zrzeszenia je uskutecznia.

VII. Komisja Rewizyjna

§ 30. Komisją Rewizyjną Kasy jest Komisja Rewizyjna Zarządu Głównego Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych Rz. P.

VIII. Postanowienia ogólne

§ 31. Zarząd Główny przyjmuje nowych członków, skreśla dawnych na mocy obowiązującego statutu, decyduje o wypłacie premii w wypadkach wątpliwych.

§ 32. Rokiem sprawozdawczym Kasy jest rok kalendarzowy.

§ 33. Zmiana statutu, przeznaczenie nadwyżki po nad 20.000 zł. kapitału zapasowego, likwidacja Kasy, zmiana wysokości składek nastąpić może na wniosek Zarządu Głównego, Rady Delegatów lub 10% członków Zrzeszenia większością $\frac{2}{3}$ głosów Walnego Zgromadzenia członków Zrzeszenia.

§ 34. Walne Zgromadzenie jest prawomocne w pierwszym terminie przy obecności $\frac{1}{3}$ ogólnej ilości członków Zrzeszenia, w drugim terminie, wyznaczonym w tem samym miejscu, tego samego dnia o godzinę później, bez względu na ilość obecnych członków Zrzeszenia.

§ 35. Walne Zgromadzenie decyduje o przeznaczeniu sum, pozostałych po likwidacji Kasy.

§ 36. Sumy, wypłacane przez Zarząd Kasy, nie podlegają żadnym zastrzeżeniom lub aresztom, nie mającym związku z zadaniami Kasy.

§ 37. Statut niniejszy wchodzi w życie w 30 dni po rozesłaniu członkom Zrzeszenia.

IX. Przepis przejściowy

§ 38. Wszyscy obecni członkowie Kasy utrzymują swoje prawa, nabyte co do opłat wpisowego podług statutu dawnego.

Ruch członków Kasy Pogrzebowej w okresie od 1 czerwca do 31 grudnia 1931 r.

a) zostali przyjęci: 553. Lindenbaum Emanuel; 544. Monderer Bronisław; 555. Sewerin Eugeniusz.

b) zostali skreśleni wskutek zalegania w opłacie składek: 1. Alakryński Aleksander — Święciany; 2. Anisimow Bazyli — osada Dobre; 3. Bąk Tomasz — Lubaczów; 4. Bernfeld Oswald — Rawa Ruska; 5. Dębowski Jan — Grybów; 6. Jakubowski Stanisław — Brześć n/B.; 7. Lafery Gustaw — Białobrzegi; 8. Leonowicz Wincenty — Grodno. 9. Nowodworski Ignacy — Białystok; 10. Opolski Antoni — Lubliniec; 11. Osterloff Konrad — Rawa Mazow.; 12. Pielok Augustyn — Ostrów Wlkp.; 13. Rebandel Bonifacy — Łomianki; 14. Saenger Franciszek — Szubin; 15. Strzelecki Bolesław — Sambor; 16. Waltenberg Kazimierz — Zborów; 17. Zulak Emil — Mielnica n/Dniestrem.

c) został skreślony na własną prośbę po uregulowaniu składek członkowskich: Sękiewicz Józef.

d) zmarli: 9/VI 1931 r. — Stanowski Józef; 13/VII 1931 r. — Kwieciński Stanisław; 17.VII 1931 r. — Malinowski Witold. Rodzinom zmarłych wypłacono premje pogrzebowe po zł. 2.000.

e) stan obecny — 445 członków.

SPRAWA OPŁAT ZA SZCZEPIENIA PRZECIWRÓŻYCOWE ŚWIŃ WYSYŁANYCH ZAGRANICĘ

Zarząd Główny wystosował do Ministerstwa Rolnictwa dn. 17.XI 1931 r. pismo treści następującej:

„Przy szczepieniu surowicą przeciwróżycową świń, wysyłanych zagranicę eksporterzy przeważnie niedostarczają surowicy, lecz lekarze weterynaryjni wykonują ten zabieg własnym materiałem, co przy rozrachunku wywołuje często nieporozumienia.

W celu uregulowania tej sprawy i ujednostajnienia opłat za szczepienia świń, wysyłanych zagranicę, Zarząd Główny Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych zwraca się z prośbą o wydanie zarządzenia, określającego opłatę od jednej sztuki za wykonanie zabiegu łącznie z surowicą w wysokości zł. 1.60.

Jako podstawę do określenia tej opłaty, Zarząd Główny przyjął następującą kalkulację:

Przeciętna waga świń eksportowanych wynosi 100 kg., a według reskryptu Ministerstwa Rolnictwa z dnia 12.XI 1924 r. Nr. 5859 W. II, lekarz weterynaryjny winien stosować przy szczepieniu podwójną dawkę surowicy, t. j. po 2 c/m³ na 10 klg. żywej wagi, a więc przeciętnie na 1 sztukę 20 c/m³, co przy cenie litra surowicy około 60 zł. wynosi . . . . . zł. 1.20

Do tego dolicza się: 1) manco surowicy, której pewna ilość rozlewa się przy szczepieniu lub pozostaje nieużyta w naczyniach odpieczętowanych, 2) psucie się strzykawek i igieł, 3) niszczenie ubrania i obuwia.

Wszystko razem stanowi przeciętnie na sztukę . . . . . zł. 0.15

wykonanie zabiegu . . . . . zł. 0.25

W końcu uważamy za stosowne zaznaczyć, że lekarze weterynaryjni z tytułu pobierania opłat za szczepienia wpłacają do Kas Skarbowych podatek dochodowy, który wynosi kilka groszy od sztuki.

Jak wynika z powyższego — opłata po zł. 1.60 od sztuki nie jest wygórowana i winna być przyjęta, jako jednolita dla wszystkich lekarzy weterynaryjnych w Polsce”.

Prezes: (—) *A. Koskowski* Sekretarz Generalny: (—) *M. Marczewski*

W odpowiedzi na powyższe Ministerstwo Rolnictwa odpowiedziało pismem Nr. W. III. 2/23 z dn. 1.XII. 1931 r, co następuje:

„W odpowiedzi na pismo Nr. 61—37 z dnia 17.XI. r. b., Ministerstwo Rolnictwa powiadamia, iż sprawa wysokości opłat pobieranych przez lek. wet. za przeciwrózcowe szczepienie świń, wysyłanych zagranicę była w roku ubiegłym przedmiotem szczegółowego rozpatrywania i została załatwiona ostatecznie na konferencji odbytej w miesiącu grudniu ub. r. Odpis odnośnego protokołu dołącza się:

Ponieważ od czasu tego nie zaszły istotne przyczyny, które wymagałyby zmiany wydanych w tej sprawie postanowień, a przeciwnie rozliczne trudności, które napotyka obecnie polski eksport z powodu ustawicznego kurczenia się rynków zagranicznych, przemawiają za jaknajdalej idącymi ułatwieniami, by wywóz podtrzymać, również z uwagi na to, iż siła kupna pieniądza nie zmalała, a przeciwnie, dzięki powszechnej niższości cen wzrosła, Ministerstwo zaznacza, iż sprawa rewizji wysokości opłat za szczepienie obecnie nie jest na czasie i mogłaby być rozpatrywana po uzdrowieniu stosunków gospodarczych”.

Dyrektor Departam. Wytwórczości Zwierzęcej i Weterynarii: (—) *Dr. Markowski*

Wyciąg z protokołu konferencji, w sprawie opłat za szczepienie świń, wysyłanych zagranicę, odbytej dnia 9 grudnia 1930 r.

Udział w konferencji wzięli:

1) Przedstawiciel Państwowego Instytutu Eksportowego — Dr. Dalkiewicz;

2) Przedstawiciel Syndykatu Polskich Eksp. Trzody i Bydła — p. Kasprzycki;

3) Naczelnik Wydziału Administracyjnego — Dr. Gracz.

4) Radca Ministerjalny — Dr. Stachurski.

W wyniku tej konferencji ustalono:

a) „obowiązujące przepisy Ministerstwa Rolnictwa w sprawie szczepień nie wymagają obecnie żadnych dodatkowych zmian;

b) Syndykat Eksporterów, przyjmując na siebie zaopatrywanie eksporterów surowicą, pochodzącą z krajowych wytwórni, znajdujących się pod kontrolą państwo-

wą — wystosuje odnośny komunikat do swych członków. Przedstawiciel Syndykatu zastrzega sobie przytem, że powyższe nie wyklucza obowiązku dostarczenia surowicy w poszczególnych wypadkach przez lekarza weterynaryjnego na życzenie eksportera. Przedstawiciel Ministerstwa Rolnictwa podniósł, aby Sydnikat, wydając swój komunikat równocześnie szczegółowo pouczył swych członków o sposobach właściwego przechowywania i obchodzenia się z surowicą”.

Z ODDZIAŁÓW Z. L. W. R. P.

ZGŁOSZENIA I PRZYJĘCIA NOWYCH CZŁONKÓW

W myśl § 91 Statutu Zarządy Oddziałów Z. L. W. R. P. podają do wiadomości następujące zgłoszenia na członków rzeczywistych Zrzeszenia:

ODDZIAŁ BIAŁOSTOCKI

Lek. wet. Mirosznichenko Mojżesz.   Lek. wet. Iljin Mikołaj.

ODDZIAŁ LUBELSKI

Lek. wet. Witoszko Eugenjusz.   Lek. wet. Zdrojewski Zygmunt.
„ „   Pastuszek Michał.

ODDZIAŁ NOWOGRÓDZKI

Lek. wet. Binas Stefan.

ODDZIAŁ POMORSKI

Lek. wet. Baumgart Franciszek.   Lek. wet. Marcinkowski Wiktor.
„ „   Malinowski Józef.   „ „   Święcicki Jan.

ODDZIAŁ WARSZAWSKI

Lek. wet. Meringer Czesław.   Lek. wet. Włoczewski Adam.
„ „   Szyc Wacław.

ODDZIAŁ WOŁYŃSKI

Lek. wet. Komarjański Józef.   Lek. wet. Joszkowski Dymitr.

SKŁADY WŁADZ ODDZIAŁÓW NA 1931/32.

ODDZIAŁ LWOWSKI

ZARZĄD:

Dr. Leopold Dobjasz — Prezes, Stefan Jakubowski — Wiceprezes, Józef Kwiatkowski — Sekretarz Admin., Kazimierz Karnecki — Skarbnik, Prof. dr. Stefan Gajewski — Sekretarz Naukowy, Prof. dr. Aleksander Zakrzewski — Naczelný Redaktor, dr. Jan Zenkier — Admi-

mistrator „Przeglądu Weterynaryjnego”, dr. Fryderyk Fried, Kazimierz Szostakiewicz.

Zastępcy: Edward Grycz, Stanisław Krauss, Stanisław Wroczeński.

SĄD HONOROWY:

Ryszard Anderle, Franciszek Ponicki, Jan Frankiewicz.

Zastępcy: Eugenjusz Górniewicz, Alfred Schott.

KOMISJA REWIZYJNA:

Prof. dr. Stanisław Legeżyński, Wojciech Mikiewicz, dr. Wincenty Skowronski.

Zastępcy: Zdzisław Karpiński, Stanisław Michalski.

ODDZIAŁ POMORSKI

ZARZĄD:

Ziegert Franciszek — Prezes, Wrzyszczyński Bohdan — Sekretarz Administracyjny, Braun Feliks — Sekretarz Naukowy, Sobolewski Edmund — Skarbnik.

Zastępcy: dr. Bełtowski Mieczysław, Cymerman Stanisław, dr. Schwartz Eugenjusz.

SĄD HONOROWY:

Dr. Deszberg Kazimierz, dr. Krzyślak Edmund, dr. Schwartz Eugenjusz.

Zastępcy: dr. Jakubowski Stefan, Monderer Bronisław.

KOMISJA REWIZYJNA:

Dr. Jakubowski Stefan, Dreszler Dionizy, Czerwiński Maks.

Zastępcy: Gondek Władysław, Rucha Joachim.

ODDZIAŁ POZNAŃSKI

ZARZĄD:

Dr. Piotrowski Stefan — Prezes, Prof. dr. Runge Stanisław — Wiceprezes, dr. Klabecki Kazimierz, dr. Kowalski Franciszek, Magiera Antoni, Siuda Leon, Stobielski Czesław, dr. Ślebioda Józef.

SĄD HONOROWY:

Gummer Kazimierz, dr. Krygicz Maksymilian, Saenger Franciszek, dr. Starkowski Józef, Wróblewski Jan.

KOMISJA REWIZYJNA:

Dr. Johann Rudolf, Jankowski Józef, Mendryk Jan, Porzycki Józef, Siedłko Seweryn.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

ZJAZD JUBILEUSZOWY JUGOSLOVENSKO - VETERINARSKO- UDRUŻENIA ORAZ KONFERENCJA DELEGATÓW LEKARZY WETERYNARYJNYCH SŁOWIAŃSKICH W BIAŁOGRODZIE

W dniach 20—23 listopada 1931 r. odbył się w Białogrodzie, z okazji 10-lecia istnienia „Jugoslovensko-Veterinarsko Uduženje”, uroczysty zjazd jugosłowiańskich lekarzy weterynaryjnych.

Otwarcie Zjazdu „Jugoslovensko Veterinarsko Uduženje” odbyło się uroczyście w obecności przedstawiciela króla, władz państwowych, ministra pełnomocnego Polski p. Schwarzburg-Günthera i przedstawiciela Czechosłowacji. Przewodniczący Zjazdu kol. Milutin Gec serdecznie powitał kolegów delegatów państw słowiańskich, jak również serdecznie przemówił do obecnego na sali posła Rzeczypospolitej Polskiej p. ministra Schwarzburg-Günthera.

Przemówienie powitalne w imieniu lekarzy weterynaryjnych polskich i życzenia pomyślnych prac dla Zjazdu i Konferencji delegatów lekarzy weterynaryjnych słowiańskich wygłosił prezes Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych R. P. Anastazy Koskowski. W imieniu Akademii Lwowskiej przemawiał prof. dr. Aleksander Zakrzewski. W swoim przemówieniu prof. dr. Zakrzewski podkreślił zasługi naszej Akademii w dziedzinie nawiązywania łączności pomiędzy narodami słowiańskimi. Dotychczas bowiem w murach Akademii Lwowskiej studjowało już 90 Jugosłowian, 97 obywateli Czechosłowacji i 75 Bułgarów.

Na zakończenie uroczystości otwarcia Zjazdu prof. dr. Zavrnik z Zagrzebia wygłosił referat o historii jugosłowiańskiej medycyny weterynaryjnej.

Następnie dokonano otwarcia wystawy weterynaryjnej, która mieściła się w niewielkim budynku. Aczkolwiek każde miejsce było umiejętnie wyzyskane, część eksponatów nie mogła być wystawiona i pozostawała w skrzyniach. Największą ilość eksponatów tworzyły zdjęcia fotograficzne, rysunki, wykresy i tablice statystyczne, w których odzwierciedlono w sposób przejrzysty wielki dorobek jugosłowiańskich lekarzy weterynaryjnych w dziedzinach tłumienia chorób zaraźliwych zwierzęcych, hodowli oraz szkolnictwa.

Popołudniowe posiedzenie Zjazdu poświęcono wykładom z zakresu hodowli, higieny i żywienia bydła.

Ranne posiedzenie drugiego dnia Zjazdu było poświęcone załatwieniom spraw administracyjnych „Jugoslovensko-Vererinarsko Udruženje”. Popołudniu odbył się referat prof. dr. Zarnika z Zagrzebia „o dziedziczności śmierci”. Wieczorem dnia 22.XI. 31 r. delegacja polska uczestniczyła w uroczystym bankiecie podczas którego w imieniu delegacji polskiej przemawiali: płk. dr. Konrad Millak i prof. dr. Aleksander Zakrzewski.

Trzeciego dnia Zjazdu odbyły się wybory nowych władz. Jugoslovensko-Veterinarsko Udruženje”, poczem delegacja czeska i polska, oraz wielu uczestników Zjazdu udali się na górę Avalę, położonej o 20 klm. od Białogrodu, na której szczycie pochowane są zwłoki Nieznanego Żołnierza Serbskiego. U stóp mogiły delegacja polska złożyła wieniec o barwach polskich z odpowiednim napisem.

Delegacja polska złożyła wizyty w Ministerstwach Spraw Wojskowych i Rolnictwa oraz w przedstawicielstwie polskiem, zwiedziła rzeźnię miejską i zakład higieny w Białogrodzie oraz nowoczesną wytwórnię surowic i szczepionek w Kamendlin.

Z inicjatywy tegoż Zrzeszenia podczas Zjazdu dn. 21.XI 1931 r. odbyła się Konferencja zaproszonych delegatów lekarzy weterynaryjnych z innych państw słowiańskich, celem omówienia sprawy powołania do życia ogólnosłowiańskiej organizacji weterynaryjnej.

W konferencji brali udział ze strony Polski:

Anastazy Koskowski, prezes Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych Rzeczypospolitej Polskiej,

Płk. dr. Konrad Millak, wice-prezes Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych R. P.,

Płk. mag. Marcin Marczewski, sekretarz generalny Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych R. P.

Prof. dr. Aleksander Zakrzewski, z Akademii Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie.

Ze strony Czechosłowacji:

Dr. Otakar Bauml, prezes Stowarzyszenia czeskich lekarzy weterynaryjnych.

Ze strony Jugosławii:

Milutin Gec, prezes Jugoslovensko-Veterinarsko - Udruženja.

Prof. dr. Jarosław Sakar z Wydziału Weterynaryjnego Uniwersytetu w Zagrzebiu.

Prof. dr. Fran. Zavrnik, dziekan Wydziału Weterynaryjnego Uniwersytetu w Zagrzebiu.

Anton Koroseć, inspektor w Ministerstwie Rolnictwa.

Dusan Markowić, inspektor weterynaryjny banatu warszawskiego.

Doc. dr. Jozep Jezić, z Wydziału Weterynaryjnego Uniwersytetu w Zagrzebiu.

Daniło Bljajić, powiatowy lekarz weterynaryjny.

Dr. Ante Cicić, lekarz weterynaryjny, bakterjolog Instytutu serologicznego Patria.

Ze strony Bułgarii nikt udziału nie brał, natomiast koledzy Bułgarzy nadęstali serdeczne pisemne życzenia i usprawiedliwili swą nieobecność trudnościami natury finansowej.

Konferencji przewodniczył Milutin Gec.

Myśl stworzenia Unji została powzięta jeszcze w roku 1930 w czasie XI Międzynarodowego Kongresu Weterynaryjnego w Londynie. Obecnie myśl ta zaczyna się realizować. Na konferencji przedstawione były dwa projekty statutu organizacji słowiańskich lekarzy weterynaryjnych — jugosłowiański i polski. Za podstawę do dyskusji przyjęto polski projekt statutu, opracowany przez Główny Zarząd Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych R. P. w językach polskim i francuskim.

Po przeprowadzonej ogólnej i szczegółowej dyskusji ustalone zostało brzmienie projektu statutu „Unji lekarzy weterynaryjnych słowiańskich — Union des Vétérinaires Slaves (U. V. S.)”, w obowiązującym do interpretacji tekście francuskim, przedstawionym przez delegację polską. Następnie postanowiono, że projekt ten podlegnie ratyfikacji przez organizacje stanowe poszczególnych państw, poczem na wspólnem zebraniu delegatów nastąpi formalne zawiązanie Unji.

W imieniu delegacji polskiej prezes Anastazy Koskowski zaproponował odbycie zebrania konstytucyjnego Unji podczas Walnego Zgromadzenia Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych R. P. w Warszawie wiosną 1932 r. Wniosek polski został przyjęty przez Konferencję.

W wyniku obrad konferencji został spisany w języku francuskim akt treści następującej:

Konferencja delegatów lekarzy weterynaryjnych państw słowiańskich: Polski, Czechosłowacji i Jugosławji, zebrana na zaproszenie Jugoslawensko Veterinarsko Udruženje, w dniu 21 listopada 1931 r. w Białogrodzie, w domu Jugosłowiańskich Lekarzy Weterynaryjnych postanowiła utworzyć Unję Lekarzy Weterynaryjnych Słowiańskich i przyjęła projekt statutu tej Unji.

Akt został podpisany przez przewodniczącego konferencji p. Milutina Geca i wszystkich uczestników Konferencji.

Dnia 23 listopada 1931 r. Zjazd „Jugoslovensko - Veterinarsko Udruženje” uchwalił bez zastrzeżeń przyjęty przez Konferencję statut Unji:

*

Prasa jugosłowiańska wiele miejsca poświęciła obradom Zjazdu, jak również Konferencji delegatów. Codziennie w dziennikach były pomieszczane szczegółowe sprawozdania z posiedzeń Zjazdu, ozdabiane zdjęciami fotograficznymi.

Serdeczna gościnność i uprzejmość okazywana delegacji polskiej, chęć zadiokumentowania ze strony gospodarzy nawiązania bliższych stosunków z braćmi słowianami, uczestnikami Konferencji, pozostawiły niezatarte wspomnienie, wśród naszej delegacji.

Projekt statutu Unji załącza się do niniejszego numeru.

SESJA NADZWYCZAJNA RADY DELEGATÓW I DELEGACJI STAŁEJ

Dnia 5 lipca 1931 r. pod przewodnictwem Prezesa Zarządu Głównego Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych R. P. A. Koskowskiego, odbyła się Nadzwyczajna Sesja Rady Delegatów wspólnie z Delegacją Stałą IV Powszechnego Zjazdu Lekarzy Weterynaryjnych Rzeczypospolitej Polskiej przy udziale następujących delegatów Oddziałów Zrzeszenia i członków Delegacji Stałej: J. Brauna, dr. L. Dobiasza, J. Golki, prof. J. Gordziałkowskiego, T. Górskiego, dr. Wł. Guzka, A. Januszewskiego, A. Jędrzejewskiego, dr. J. Kiszkiela, A. Koskowskiego, dr. J. Kulczyckiego, dr. H. Langa, dr. M. Łabędzia, mag. M. Marczewskiego, prof. dr. Z. Markowskiego, L. Matuszewskiego, dr. H. Micheliniego, M. Pęskiego, H. Skoczyńskiego, dr. K. Zagrodzkiego, Z. Zaniewskiego, S. Zaremby i Fr. Ziegerta.

Porządek dzienny obejmował sprawy następujące:

- 1) Sprawa ustroju Naczelnego Organu Weterynaryjnego w Państwie.
- 2) Projekt noweli ustawy o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych.
- 3) Sprawa oparcia służby weterynaryjnej w Państwie na specjalnym funduszu.
- 4) Sprawa obniżenia składki członkowskiej.
- 5) Wolne wnioski.

1. Sprawa ustroju naczelnego organu weterynaryjnego

Sprawa ustroju naczelnego organu weterynaryjnego w Państwie wywołała bardzo ożywioną dyskusję, w której wzięli udział kol. Golka, Zaniewski, dr. Dobiasz, kol. Pęski, dr. Zagrodzki, dr. Kulczycki, mag. Marczewski, dr. Guzek, dr. Łabędź, prof. dr. Markowski. Większość mówców z wielką rezerwą odniosła się do osiągniętego sukcesu połączenia departamentów Weterynarii i Chowu Koni oraz Wydziału produkcji zwierzęcej w jeden departament Wytwórczości Zwierzęcej i Weterynarii, na czele którego stanął lekarz weterynaryjny. Należy ostrożnie posuwać się dalej, oceniając sytuację bardzo krytycznie. Należy wyjaśnić czynnikom rządzącym, że korporacja weterynaryjna nie prowadzi polityki zawodowej wyłącznie dla swojej korzyści, a w pierwszym rzędzie ma na uwadze dobro Pań-

stwa. Nieodpowiednie załatwienie organizacji służby weterynaryjnej w Państwie, może wypaść ze szkodą dla Państwa na odcinku tak poważnym, jak eksport zwierząt, mięsa i produktów pochodzenia zwierzęcego.

Zarząd Główny również odniósł się z wielką rezerwą do osiągniętego sukcesu utworzenia Departamentu Wytwórczości Zwierzęcej i Weterynarii i wystosował do p. Prezesa Rady Ministrów, p. Ministra Rolnictwa i innych zainteresowanych czynników memoriał, motywujący konieczność utrzymania samodzielnego Urzędu Weterynaryjnego bezpośrednio podległego Panu Ministrowi Rolnictwa.

Inni mówcy zwracali uwagę obecnych, aby strzegli się zbyt daleko idącego pesymizmu, gdyż to odbiera wiarę w powodzenie. Zaszła zmianę na terenie Ministerstwa i szerszym terenie rządowym odczuło, jako wzmożenie prestige'u służby weterynaryjnej. Od nas samych zależało, aby utrzymać ten stan posiadania. W związku z tą sprawą zebranie zatwierdziło treść memoriału wysłanego przez Zarząd Główny do czynników miarodajnych.

Jako załatwienie tego punktu Rada Delegatów powzięła, uchwałę następującą:

„Rada Delegatów upoważnia Zarząd Główny do utrzymywania ścisłego kontaktu z czynnikami miarodajnymi w sprawach przeprowadzanej reorganizacji służby weterynaryjnej w Państwie; w razie powstania specjalnych nowych niesprzyjających okoliczności Zarząd Główny zwoła Radę Delegatów na Sesję Nadzwyczajną”.

2. Projekt noweli ustawy o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych

Dr. Kiszkiel zaznacza, że projekt noweli Ustawy idzie w dwóch kierunkach: 1) usunięcia niedogodności, jakie stwarza obecna ustawa w walce z chorobami zaraźliwymi zwierząt i 2) zmniejszenia ciężarów, jakie nakłada obecna Ustawa na Państwo.

Z głównych postanowień noweli należy podkreślić: 1) stworzenie instytucji oglądaczy bydła w gminach, 2) uproszczenie systemu meldunków, 3) nadanie Ministerstwu prawa mianowania komisarzy nadzwyczajnych do walki z chorobami zaraźliwymi zwierząt, 4) zwiększenie prawa szacowania przez lekarzy weterynaryjnych do 500 zł., 5) zróżniczkowanie odszkodowań przez ustanowienie pełnego, $\frac{1}{2}$ i $\frac{1}{3}$ odszkodowań, zależnie od rodzaju choroby, 6) stworzenie maksymalnych norm szacunkowych.

Projekt noweli Ustawy wywołał bardzo ożywioną dyskusję, niektóre oddziały jak: krakowski i lwowski odnoszą się do projektu noweli przychylnie — natomiast oddział poznański wręcz negatywnie, uważając go za wadliwy i szkodliwy dla państwowej służby weterynaryjnej. Inni mówcy wskazywali, że o ile Ustawa obowiązująca opierała się na systemie pruskim, to obecna nowela — na systemie austriackim — obie one są dostosowane do organizmów gospodarczych, znacznie różniących się od h. zaboru rosyjskiego. Zarząd Główny uważa, że projekt noweli Ustawy jest krokiem naprzód i w zasadzie odpowiada interesom Państwa, jednak w dalszym ciągu nie uwzględnia:

- 1) najnowszych na naukowych podstawach opartych metod zwalczania zaraźliwych chorób zwierzęcych,
- 2) powstrzymuje postęp wiedzy weterynaryjnej, tak potrzebnej w kraju wybitnie rolniczym i eksportowym,
- 3) hamuje normalny rozwój hodowli zwierząt,
- 4) wpływa ujemnie na organizację samorządowej służby weterynaryjnej,

- 5) stwarza pomyślnie warunki rozwoju partactwa weterynaryjnego,
- 6) nie uwzględnia odrębnych warunków poszczególnych dzielnic Państwa, znacznie różniących się między sobą pod względem struktury gospodarczej oraz warunków natury administracyjnej, topograficznej i etnograficznej.

Wobec tego, że rozważanie projektu punkt po punkcie, wymaga dużego czasu, zebranie powzięło następującą uchwałę:

„Rada Delegatów ustala, że projekt zmiany przepisów do rozporządzenia Prezydenta Rz. P. z dnia 22/VIII 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 77, poz. 673), nadesłany Zarządowi Głównemu do zaopiniowania w zasadzie odpowiada interesom Państwa. Celem złożenia przez Zarząd Główny uwag do projektu noweli, Rada Delegatów wzywa wszystkie Oddziały do składania Zarządowi Głównemu swych uwag do projektu noweli w nieprzekraczalnym terminie do dnia 12/VII 1931 r.”

3. Sprawa oparcia służby weterynaryjnej w Państwie na specjalnym funduszu

Po przeprowadzeniu dyskusji, w której wzięli udział L. Matuszewski, M. Pęski, dr. Kiszkiel, J. Golka, dr. Ziegert i A. Koskowski powzięto uchwałę następującą:

„Rada Delegatów, wspólnie ze Stałą Delegacją IV Powszechnego Zjazdu Lekarzy Weterynaryjnych R. P., upoważnia Zarząd Główny do przedłożenia czynnikom miarodajnym projektu podatków od zwierząt domowych w obrocie handlowym, przeznaczonego wyłącznie na cele utrzymania służby weterynaryjnej państwowej i jej działalności”.

4. Sprawa obniżenia składki członkowskiej

Powzięto uchwały następujące:

- 1) „Rada Delegatów porucza Zarządowi Głównemu przedstawienie sprawy na najbliższej Sesji Rady Delegatów, celem opracowania wniosków na Zjazd Walny”.
- 2) „Rada Delegatów wzywa Oddziały do niezwłocznego uregulowania zaległych składek”.

Następnie zebranie uchwaliło wnioski następujące:

- 1) Rada Delegatów wspólnie ze stałą Delegacją IV-go Powszechnego Zjazdu Lekarzy Weterynaryjnych uchwala upoważnić Zarząd Główny do wystąpień wobec czynników miarodajnych z memorjałem, motywującym konieczność utrzymania organizacji państwowej służby weterynaryjnej”.
- 2) „Rada Delegatów wspólnie ze Stałą Delegacją IV-go Powszechnego Zjazdu Lekarzy Weterynaryjnych upoważnia Zarząd Główny do zwrócenia się do czynników miarodajnych z przedstawieniem konieczności uwzględnienia w ustawodawstwie samorządowym organizacji służby weterynaryjnej samorządowej i określenia jej kompetencji”.

II Zwyczajna Sesja Rady Delegatów Z. L. W. R. P. odbyła się dn. 12.XII. 1931 w Warszawie w obecności delegatów 13-tu Oddziałów, oraz członków Zarządu Głównego. Nie obeszły Sesji Oddziały — nowogródzki, stanisławowski i wołyński. Sesji przewodniczył wiceprezes dr. K. Millak, pióro trzymał sekretarz gen. mag. M. Marczewski. Wiceprzewodniczącym w myśl § 45 statutu Z. L. W. R. P. był dr. St. Piotrowski.

Na wniosek przewodniczącego Rada uczciła przez powstanie pamięć zmarłych członków Zrzeszenia: Wincentego Żylińskiego, Antoniego Górczyńskiego, Mikołaja Siemionowa, Mikołaja Brytowa, Stanisława Bzowskiego, Jana Wilczyńskiego, Stanisława Krynickiego, Józefa Stanowskiego, Stanisława Kwiecińskiego i Witolda Malinowskiego.

Przyjęto protokoły Nadzwyczajnej, Sesji R. D., odbytej wspólnie z Delegacją Stałą IV Zjazdu P. L. W. z dnia 5.VII. 31 oraz I Zwyczajnej, Sesji R. D.

I. Sprawozdanie z działalności Zarządu Głównego

1) Sprawozdanie ogólne złożył Sekretarz Generalny mag. M. Marczewski w zastępstwie nieobecnego Prezesa.

A. Działalność Organizacyjna

1) W okresie sprawozdawczym utworzone zostały przy Zarządzie Głównym: a) Sekcja Weterynarii Samorządowej (Przewodniczący — A. Mackiewicz); b) Komisja zjazdów i stosunków międzynarodowych (Przewodniczący dr. K. Millak). c) Sekcja propagandowa (Przewodniczący dr. J. Kiszkiel); d) Referat pomocy wdowom i sierotom (M. Marczewski).

2) Zarząd Główny odbył 6 zebrań. Członkom Zarządu zamiejscowym przesyłane są odpisy protokółów.

3) Ogólna ilość członków Zrzeszenia wynosi 877, co stanowi 65% ogółu lekarzy weterynaryjnych w Polsce (1364). Należy zaznaczyć, że koledzy, kończący studia zwlekają z zapisywaniem się na członków. Zarząd Główny zwracał się w tej sprawie do Rektora Akademii Medycyny Weterynaryjnej, do Dziekana Wydziału Weterynaryjnego Uniwersytetu Warszawskiego, jak również do Inspektorów Wojewódzkich, aby zachęcali młodych kolegów do brania żywszego udziału w życiu społeczno-weterynaryjnym.

4) Nadzwyczajny Walny Zjazd Zrzeszenia we Lwowie z okazji uroczystości 50-lecia Akademii Medycyny Weterynaryjnej nie mógł się odbyć, gdyż termin tej uroczystości został przez Akademię odroczony.

5) Szereg Oddziałów zgłosił wnioski na zmianę Statutu — wnioski te będą stanowiły przedmiot specjalnego punktu porządku dziennego.

B. Działalność w sprawach zawodowych

Stosownie do uchwał Nadzwyczajnej Sesji Rady Delegatów z dn. 5 lipca 1931 r. Zarząd Główny interwenjował w Ministerstwie Rolnictwa w sprawie utrzy-

mania dotychczasowej organizacji służby weterynaryjnej państwowej, jak również w sprawie uwzględnienia w ustawodawstwie samorządowej organizacji służby weterynaryjnej samorządowej o ściśle określonych kompetencjach; sprawy projektu podatku od zwierząt w obrocie handlowym, jako źródło pokrycia kosztów służby weterynaryjnej państwowej nie poruszano oficjalnie, gdyż opinia czynników miarodajnych, uzyskana prywatnie, wskazywała, że akcja ta obecnie nie byłaby na czasie i nie miałaby żadnych widoków powodzenia.

Zarząd Główny, zachowując jaknajbardziej życzliwe i lojalne stanowisko wobec organów kierowniczych służby weterynaryjnej w Państwie, zaniepokojony jest jednak ostatnimi zmianami w organizacji tej służby i nie omisszka poczynić wszystkich kroków potrzebnych do utrzymywania sprawy weterynaryjnej w Polsce na należytych poziomach.

Ciągle projekty zmian organizacji służby weterynaryjnej w Państwie, pochodzące częstokroć z kół laików, nasuwają Zarządowi Głównemu myśl wystąpienia wobec Rządu z zasadniczym programem przebudowy systemu służby weterynaryjnej cywilnej.

Kurczenie się popytu na pracę lekarza weterynaryjnego w Polsce, wywołane obecnym kryzysem, a jednocześnie duża produkcja młodych lekarzy weterynaryjnych, powodują konieczność przedsięwzięcia środków zapobiegających, do których należą:

- 1) nowelizacja istniejącego ustawodawstwa weterynaryjnego w kierunku stworzenia szerszego pola dla pracy lekarza weterynaryjnego w Polsce,

- 2) obsadzenie przez lekarzy weterynaryjnych wszystkich stanowisk, które według istniejącego ustawodawstwa są dla nich przewidziane,

- 3) racjonalne i planowe ograniczenie kumulacji stanowisk.

Szereg spraw praktycznych, załatwionych przez Zarząd zostaje podany w sprawozdaniu przewodniczącego Sekcji Ochrony Pracy.

C. Stosunki międzynarodowe

Na zaproszenie Jugosłowiańskiego Weterynarskiego Udużenja, Zarząd Główny wysłał delegatów na Konferencję lekarzy weterynaryjnych słowiańskich w Białogrodzie, na której zapadła uchwała utworzenia U. V. S. (Unji lekarzy weterynaryjnych słowiańskich). W ten sposób zrobiony został dalszy krok (po udziale w XI Międzynarodowym Kongresie Weterynaryjnym) na drodze nawiązania ściślejszego kontaktu Weterynarii Polskiej z obcymi.

- 2) Sprawozdanie Sekretarza Generalnego (Mag. M. Marczewski).

Sekretarz Generalny uczestniczył we wszystkich zebraniach Zarządu Głównego i w delegacjach tegoż Zarządu. Pozatem przygotował do druku Nr. 14 „Życia Weterynaryjnego”, jak również wykonał prace związane z wydaniem tego numeru, przy współudziale Sekretarza Naukowego dr. M. Łabędzia.

W personelu biura Sekretarza Generalnego zmian nie zaszło.

Załatwiono spraw 282.

Personel biura był czynny również przy ekspedycji „Życia Weterynaryjnego” przy ekspedycji wydawnictw Zrzeszenia.

- 3) Sprawozdanie referatu pomocy wdowom i sierotom (Mag. M. Marczewski).

Ogółem korzystało z zapomóg w roku 1931 — 16 wdów, jest to najwyższa ilość z dotychczasowych (1928 — 11, 1929 — 12, 1930 — 12)

Wysokość zapomóg waha się od 75 do 150 zł. kwartalnie.

Fundusz Wdów i Sierot, wskutek zaległości Oddziałów, okazał się niewystarczający, dlatego też Zarząd Główny postanowił przekazać wypłaty dla niektórych wdów zalegającym Oddziałom. Na 6 takich Oddziałów — 3 zawiadomiły o wypłacie, pozostałe 3 nie odpowiedziały.

4) Sprawozdanie Sekretarza Naukowego (Dr. M. Łabędź).

Zarząd Główny niejednokrotnie zwracał się do Oddziałów z zapytaniem, jakie dziedziny wiedzy weterynaryjnej najwięcej interesują członków danego Oddziału. Aby dać możliwość członkom Zrzeszenia korzystać z referatów tego zakresu, Zarząd Główny zwrócił się w tej sprawie do specjalistów i uzyskał ich zgodę na wygłaszanie odpowiednich referatów. Zaledwie jednak w 2 Oddziałach odczytane były 2 referaty przyjezdnych profesorów. W Oddziałach: Lwowskim, Poznańskim i Warszawskim praca naukowa idzie normalnie. Być może, że i w innych Oddziałach praca naukowa jest prowadzona, ale Zarząd Główny nie rozporządza odpowiednim materiałem, gdyż nie od wszystkich Oddziałów otrzymuje sprawozdania. Sprawozdania te są konieczne celem ujęcia całokształtu sprawy.

Część referatów wygłoszonych na posiedzeniach Oddziałów jest drukowana w pismach fachowych (w Wiadom. Weterynaryjnych, w Przeglądzie Weterynaryjnym) duża jednak część ich nie jest drukowana i streszczenie tych referatów możnaby umieszczać w Życiu Weterynaryjnym.

5) Sprawozdanie Skarbnika (J. Braun) (patrz str. 23).

6) Sprawozdanie Kierownika Kasy Pogrzebowej (A. Mackiewicz).

Sprawozdanie kasowe za okres I.I—I.XII 1931 r.

Przychód:

Rozchód:

Saldo w P. K. O. na 1.I 1931 r.	2,940.01	Wypłacono premję pośmiertną	
„ „ M. K. O. na 1.I 1931 r.	15,000.—	za 9-ciu zmarłych członków	18,000.—
Wpłynęło tytułem składek	22,459.43	Pensja urzędnicza	1,800.—
„ „ wpisowego	665.—	Wydatki administracyjne, t. j.	
„ „ % od P.K.O.	48.03	znaczki pocztowe, druki, wysyłka pieniędzy i koszty manipulacyjne P.K.O.	594.35
„ „ % od M. K.O.	1,031.52	Saldo w P.K.O. na 1.XII r. b.	5,718.14
		„ „ M.K.O. na 1.XII r. b.	16,031.52
Ogółem zł. <u>42,144.01</u>		Ogółem zł. <u>42,144.01</u>	

Ruch członków: od 1.I 1931 r. zmarło 9 członków, przybyło 13, skreślono 20, w tym 3 na własne żądanie. Skreśleni członkowie pozostali winni Kasie Pogrzebowej zł. 1,535.

Obecnie Kasa Pogrzebowa liczy członków 444.

Największa ilość członków była 485 — w 1929 r.

Korespondencja. Wysłano od 1.I 1931 r. — listów zwykłych poleconych 203 szt.; kart pocztow. zwykłych przypomn. o składkach 1576 i kart poleconych 128.

ZARZĄD GŁÓWNY

Przychód.

Sprawozdanie kasowe za okres od 1/I — 1/XII 1931 r.

Różchód.

	Zł.	gr.		Zł.	gr.
Saldo w P. K. O. na 1.I 1931 r. 4.808,61	9.808	61	Pensje personelu biurowego	4.750	—
Saldo w M. K. O. na 1.I 1931 r. 5.000.—	18	69	Komorne	1.512	—
Za kupony od dolarówek	50	80	Elektryczność	89	29
% od P. K. O.	394	76	Telefon	211	75
% od M. K. O.	12.055	74	Podatek od lokalu	145	20
Wpłynęło za druki	7.072	—	Wyplacone zapomogi wdowom	4.325	—
Wpłynęło tytułem składek za 1930 r.	7.469	70	Drukarz za książki i druki	4.133	06
Wpłynęło tytułem składek za 1931 r.	60	—	" za życie Weteryn. i wysyłka	2.886	96
Splata pożyczki	—	—	Kupno dolarówek dla Zarz. Głównego	313	39
Wpłynęło na r-k wydawnictw nauko-	780	—	Kupno papierów % na fundusz im.	2.942	90
wo-weterynaryjnych	650	—	Boczkowskiego	600	—
Wpłynęło na r-k Życia Weteryn.	—	—	Wyplacono Uniwersytowi Warsz. na	763	—
			fundusz wydawnictw naukowych .	1.900	—
			Koszty podróży członków Zarządu na	1.870	50
			zebr. i komisje	155	50
			Podróż na Zjazd do Jugosławii	560	55
			Wysyłka druków, listów i porto	11.196	20
			Wydutki kancelaryjne, blankiety firm		
			i legitymacje członkowskie		
			Drobne wydatki, ofiary, składki, wien-		
			ce dla ś. p. Głuchowskiego		
			Saldo w P. K. O. na 1/XII r. b. 3.196,20		
			Saldo w M. K. O. na 1/XII r. b. 8.000.—		
Ogółem	38.360	30	Ogółem	38.360	30

Jest rzeczą pilną wprowadzenie nowego Statutu Kasy Pogrzebowej, przyjętego już przez Radę Delegatów na posiedzeniu poprzednim.

7) Sprawozdanie Redaktora Naczelnego (w zastępstwie L. Matuszewskiego Dr. M. Łabędź).

Wydany został numer „Życia Weterynaryjnego”, o objętości 4 numerów. Dalsze numery można byłoby wydawać w określonych terminach, ale brak pieniędzy stoi na przeszkodzie.

8) Sprawozdanie Sekcji Weterynarii Samorządowej (A. Mackiewicz).

Na początku roku 1931 została powołana specjalna komisja z przedstawicieli samorządowych weterynarii i przy udziale nacz. wydziału Urzędu Wojewódzkiego Z. Zaniewskiego, która na kilku posiedzeniach rozważyła i ustaliła pożądane wytyczne kompetencji i częściowo organizacji komunalnej służby weterynaryjnej i stosunek tymczasowy komunalnych lekarzy weterynarii do państwowych. (Protokoły prac komisji zostały ogłoszone na str. 1 — 5 Nr. 15 Życia Weterynaryjnego).

9) Sprawozdanie Komisji Zjazdów Międzynarodowych (Dr. K. Millak).

Na zaproszenie Jugosłowiańskiego Stowarzyszenia Weterynaryjnego, delegacja Z. L. W. R. P. w osobach prezesa A. Koskowskiego, w.-prezesa dr. K. Millaka i sekr. gen. Mag. M. Marczewskiego, oraz delegat Akad. Med. Wet. we Lwowie prof. dr. A. Zakrzewski, uczestniczyli w konferencji lekarzy wet. słowiańskich w Białogrodzie w dn. 20—23.XI 1931 r., w celu utworzenia Unii Lekarzy Wet. Słowiańskich. Delegacja zyskała pełne powodzenie. Opracowany przez delegację projekt Statutu Unii został przyjęty prawie bez zmian. W konferencji uczestniczyły delegacje: Jugosłowiańska, Polska i Czeskosłowacka. Lekarze wet. bułgarscy usprawiedliwili swą nieobecność, dzieląc myśl zawiązania Unii. Na wniosek Polski w początkach maja r. b. w Warszawie ma się odbyć zjazd delegatów państw uczestniczących w Unii, celem formalnego jej zawiązania.

Zarząd przedstawia Radzie Statut Unii do przyjęcia oraz sprawę zjazdu delegatów słowiańskich w maju r. b.

II. Sprawozdania z działalności Oddziałów

Delegaci złożyli sprawozdania z Oddziałów, występując z szeregiem wniosków, które dotyczyły przeważnie spraw, uwzględnionych w dalszych punktach porządku dziennego.

Po wysłuchaniu przez Radę Delegatów sprawozdań, prowadzona była dyskusja nad sprawozdaniem Zarządu Głównego.

a) Sprawa wydawnictw Zarządu Głównego.

Po dłuższej dyskusji przyjęto uchwałę, przypominającą Oddziałom uchwały Konstytucyjnego Zjazdu Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych Rzplitej Polskiej, co do obowiązku popierania wydawnictw Zrzeszenia.

b) Sprawy ochrony zawodu

Przyjęto uchwały:

1) o podjęciu przez Zarząd Główny starania celem zmiany rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dn. 8.VI 1928 r. w sprawie zarobkowego leczenia i trzebienia zwierząt przez osoby nieposiadające dyplomu lekarza weterynaryjnego;

2) o interwencji u czynników kompetentnych, by lekarze weterynaryjni państwowi nie zajmowali jednocześnie innych stanowisk, jak naprz. lekarzy weterynaryjnych miejskich, sejmikowych i rzeźnianych;

3) o podjęciu starań, by lekarze weterynaryjni zasadniczo po wysłużeniu ustawowych lat służby byli przenoszeni w stan spoczynku;

4) o poczynieniu przez Zarząd Główny kroków celem niedopuszczenia, by emeryci, posiadający pełną emeryturę zajmowali posady lekarzy weterynaryjnych;

5) o ułatwieniu lekarzom weterynaryjnym, kończącym studia, wyszukiwanie posad przez prowadzenie ewidencji wolnych posad, ogłaszanie wiadomości o konkursach w czasopismach fachowych, jak również przez nżycie wszelkich innych środków i sposobów, zmierzających do pomyślnego rozwiązania sprawy.

Następnie przyjęto do wiadomości dezcyderaty, zgłoszone przez kol. Pęskiego w sprawie etyki zawodowej, nawiązania kontaktu z organizacjami samorządowymi, zrzeszeniem rolników z wykształceniem akademickim, zabezpieczenie w małej ustawie samorządowej obowiązku utrzymywania służby weterynaryjnej.

Przyjęto również wniosek T. Górskiego, dotyczący konieczności dostosowania opłat na rzeźniach publicznych do ustawy i podziału ich na opłaty: za korzystanie z rzeźni i za badanie, z wyłącznem przeznaczeniem tych ostatnich na strońę sanitarną sprawy.

c) Sprawy stosunków międzynarodowych

Rada Delegatów wyraziła podziękowanie delegatom Zarządu Głównego na konferencję Lekarzy Weterynaryjnych Słowiańskich w Białogrodzie za ich pracę oraz przyjęła projekt Statutu Unji Lekarzy Weterynaryjnych Słowiańskich (U. V. S.) w brzmieniu ustalonym na Konferencji w Białogrodzie w dn. 21 listopada 1931 r. Pozatem Rada Delegatów zleciła zainicjowanie kroków niezbędnych w związku ze zbliżającym się terminem 12 Kongresu Międzynarodowego.

d) Sprawy pomocy wdowom i sierotom

Dr. Dobjasz zaoponował przeciw przerzucaniu wypłaty zapomóg dla wdów i sierot na Oddziały, zalegające w składkach, jako na sprzeczne ze Statutem; proponuje w razie braku odpowiednich funduszy, raczej nie nie płacić. Sprawę tę poruczono do rozważenia Zarządowi Głównemu.

e) Sprawa weterynaryjnej Samorządowej

Rada przyjęła do wiadomości sprawozdanie sekcji, wyraziła opinię o konieczności opracowania instrukcji dla lekarzy wet. państwowych i samorządowych, oraz zleciła Zarządowi Głównemu poczynanie kroków o obsadę stanowisk organów wet. badania mięsa w miejscowościach, liczących ponad 10.000 mieszk. przez lekarzy wet. Wreszcie Rada zleciła rozpoczęcie studiów nad reorganizacją ustroju służby wet. w powiecie.

f) Sprawa „Życia Weterynaryjnego”

Rada uznała, że „Życie Weterynaryjne” powinno się ukazywać co miesiąc w formie krótkiego biuletynu, zawierającego najważniejsze sprawy z działalności Zrzeszenia. Sprawę organizacji Redakcji „Życia Weterynaryjnego” Rada Delegatów zleciła Zarządowi Głównemu z tem, że godność Redaktora Naczelnego może być łączna z innemi.

g) Sprawa obniżenia składki członkowskiej

Sprawa wywołała długą dyskusję. Z trzech wniosków obniżenia składki:

dr. Piotrowskiego do 30 zł., dr. Dobjasza do 36 zł., i dr. Millaka do 40 zł. — uzyskuje większość głosów wniosek: obniżenia składki do 36 zł.

Z dwóch wniosków podziału wewnętrznego składki: dr. Dobjasza (6 zł. na fundusz wdów i sierot, 12 zł. dla Zarządu Głównego i 18 zł. dla Oddziałów) i J. Brauna (6 zł., 15 zł., i 15 zł. w odpowiednich pozycjach) uzyskuje głosem wiceprzewodniczącego (w myśl art. 49 Statutu) większość wniosek pierwszy.

Głównym motywem mówców, występujących za zmniejszeniem dotacji dla Zarządu Głównego (dr. Piotrowski, dr. Dobjasz i inni) był pogląd, że gros pracy Zrzeszenia skoncentrowane jest w Oddziałach, Zarząd Główny zaś jest tylko reprezentacją organizacji, natomiast oponenti (dr. Guzek, Pęski, Mackiewicz, Golka i inni) uważali, że synteza pracy Zrzeszenia, siłą rzeczy zawarta być winna w działalności Zarządu Głównego, który jeden musi i może tworzyć wartości, świadczące o wysiłku całego Zawodu w Państwie, gdy Oddział ma lokalne cele tegoż Zawodu; dlatego nie można Zarządowi Głównemu odbierać środków materialnych, potrzebnych mu w jego działalności.

W dyskusji nad sprawą Funduszu Wdów i Sierot dr. Piotrowski zgłosił postulat, aby Zarząd Główny rozpatrzył kwestję stopniowego skasowania Funduszu Wdów i Sierot; dotychczasowe zapomogi byłyby wypłacane nadal, dalsze natomiast od pewnej daty, zakomunikowanej Oddziałom, nie były przyznawane.

Wniosek swój dr. Piotrowski motywował obowiązkiem każdego ojca rodziny zabezpieczenia bytu swoich najbliższych, nie zaś skazywania ich na konieczności korzystania z charytatywnej akcji kolegów; pozostali po zmarłym napewno woliliby jakąś inną formę zabezpieczenia, niż lekkomyślne pozostawienie ich na łasce losu, kiedy istnieje szereg sposobów uniknięcia tego, w granicach możliwości finansowych lekarza weterynaryjnego.

h) Sprawa uregulowania zaległych składek

Uchwalono, by Zarząd Główny przedstawił na Walny Zjazd wniosek, w jaki sposób należałoby uregulować zaległości składkowe Oddziałów.

i) Referaty naukowe, wygłaszane na posiedzeniach Oddziałów

Rada Delegatów uchwaliła zwrócić się do Zarządów Oddziałów, aby przesyłały do Zarządu Głównego referaty naukowe, wygłaszane na posiedzeniach w całości lub w streszczeniu.

j) Sprawa ogólnej polityki Zrzeszenia

Dr. Piotrowski wystąpił przeciw Zarządowi Głównemu za wysłanie memorjału w sprawie ustroju naczelnego organu weterynaryjnego w Państwie do Klubu „B. B.”, bez jednoczesnego wysłania memorjału do innych klubów poselskich; według mówcy taki krok angażuje Zrzeszenie w kierunku politycznym, co jest sprzeczne ze Statutem.

Szereg innych kolegów: (Mag. Marczewski, Pęski, Mackiewicz, dr. Dobjasz, Golka) oponowali przeciwko takiej interpretacji kroku Zarządu Głównego, który miał na widoku nie cele polityczne, lecz najlepsze przysłużenie się sprawie, przez zwrócenie się do jedynie w owym czasie (z powodu ferii letnich) czynnego Klubu, tembardziej, że jestto Klub największy i najbardziej związany z Rządem, do którego ówczesnego posunięcia, kasującego Departament Weterynarii Ministerstwa Rolnictwa — Zrzeszenie ustosunkowało się krytycznie.

W wyniku dyskusji uchwalono wniosek następujący: Rada Delegatów zwraca-

ca się do Zarządu Głównego, aby na przyszłość, celem uniknięcia podobnych nieporozumień, Prezydjum Zarządu przy wystąpieniach nazewnątrz otrzymywało ściśle wskazówki dla swego postępowania.

k) Sprawa Izby Lekarsko-Weterynaryjnej

Uchwalono prosić Zarząd Główny o przygotowanie projektu Statutu Izby Lekarsko-Weterynaryjnej i wystąpienie do Władz ze wskazaniem na potrzebę utworzenia tej Izby.

Po przeprowadzeniu dyskusji, Rada Delegatów postanowiła jednogłośnie przyjąć sprawozdanie Zarządu Głównego do zatwierdzającej wiadomości.

III. Projekty zmian Statutu Zrzeszenia

Poszczególni przedstawiciele Oddziałów zgłosili szereg zmian do Statutu Zrzeszenia.

Rada Delegatów postanowiła przekazać zgłoszone przez Oddziały poprawki do Statutu Zrzeszenia Zarządowi Głównemu z prośbą o ich opracowanie i przygotowanie wniosków na Nadzwyczajną Sesję Rady Delegatów, którą należy zebrać w końcu lutego 1932 r. w Warszawie.

IV. Termin 2-go Walnego Zjazdu Zrzeszenia i Konstytucyjnego Zebrania Delegatów U. V. S.

Rada postanowiła, że 2-gi Walny Zjazd Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych Rz. P. odbędzie się w dniach 2—3 maja 1932 r. w Warszawie.

Rada Delegatów upoważniła Zarząd Główny do zaproszenia w imieniu Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych Rz. P. 4 delegatów od każdego z bratnich narodów Bułgarji, Czechosłowacji i Jugosławji na Konstytucyjne Zebranie Delegatów Unji Lekarzy Weterynaryjnych Słowiańskich w Warszawie.

Szczegółowy program Walnego Zjazdu i Konstytucyjnego Zebrania Delegatów U. V. S. będzie ułożony na Nadzwyczajnej Sesji Rady Delegatów, która się ma zebrać w końcu lutego 1932 r.

V. Wolne wnioski

Rada Delegatów, uznając za szkodliwe z całego szeregu względów skasowanie Departamentu Weterynaryjnego w Min. Roln., zleciła Zarządowi Głównemu uzyskanie wszelkich środków, aby przy odpowiednich warunkach osiągnąć rekonstrukcję tego Departamentu, a obecnie umożliwić Wydziałowi Weterynaryjnemu spełnienie swych zadań oraz utrzymać Wydziały Weterynaryjne w Województwach.

Rada Delegatów zgodziła się, aby pełne protokoły jej Sesji były rozsyłane Zarządom Oddziałów w postaci odbitek maszynowych, publikacja natomiast w „Życiu Weterynaryjnym” może być ograniczona do podania streszczenia.

KRONIKA ODDZIAŁÓW

ODDZIAŁ LUBELSKI

Walne Zgromadzenie Członków odbyło się, w drugim wyznaczonym terminie, w dniu 17 maja 1931 r. o godzinie 10-ej pod przewodnictwem kol. Artura Jentysa.

W kolejności porządku dziennego kol. Mastalerz wygłosił referat p. t.: „Znaczenie badań wewnętrznych w lecznictwie bydła”, poczem zademonstrował odpowiednie preparaty.

Na wniosek kol. Skoczyńskiego, Zgromadzenie postanowiło odłożyć dyskusję nad referatem do następnego Zjazdu.

Po wysłuchaniu sprawozdania z działalności Zarządu Oddziału i w wyniku szczegółowego omówienia spraw zawodowych powzięte zostały następujące uchwały:

1) Oddział Lubelski Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych prosi Zarząd Główny o interwencję i poczynienie bezwzględnych kroków u właściwych czynników, aby wreszcie dla dobra Państwa, służby weterynaryjnej i hodowli wydzielono pozostałe, jeszcze niewydzielone, Oddziały Weterynaryjne w Urzędach Wojewódzkich.

2) Oddział Lubelski Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych prosi Zarząd Główny o interwencję w Departamencie Weterynaryjnym Ministerstwa Rolnictwa, aby w interesie zdrowia publicznego i eksportu produktów zwierzęcych kierownictwo rzeźni lubelskiej powierzono wyłącznie lekarzowi weterynaryjnemu.

3) Zjazd Lekarzy Weterynaryjnych Oddziału Lubelskiego, upoważnia Zarząd Oddziału do poczynienia kroków napiętnowania, sankcjonowanie przez niektórych lekarzy weterynaryjnych partactwa weterynaryjnego do czasu wydania odnośnych przepisów i prosi członków o podawanie nazwisk tych lekarzy, którzy stają w obronie znachorów i misiarzy”.

Po wyczerpaniu porządku dziennego, — udzieleniu absolutorjum ustępującemu Zarządowi, dokonaniu wyboru Władz Oddziału, przewodniczący zamknął Zgromadzenie.

ODDZIAŁ LWOWSKI

Walne Zgromadzenie Członków odbyło się dnia 13 czerwca 1931 r. pod przewodnictwem prof. d-ra Stefana Gajewskiego.

Obecnych na Zgromadzeniu było 60 kolegów.

W wyniku niezmiernie ożywionej dyskusji, wywołanej po złożeniu przez prezesa — kol. dr. L. Dobjasza sprawozdania szczegółowego z działalności Oddziału, a zwłaszcza sprawy pretensyj majątkowych Oddziału Lwowskiego Zrzeszenia do Spółdzielni Lekarzy Weterynaryjnych „Serum”, powzięto następujące wnioski:

I. „Walne Zgromadzenie upoważnia Zarząd do zamknięcia rachunków i ksiąg kasowych byłego Oddziału Lwowskiego Związku Zawodowego Lekarzy Weterynaryjnych po uregulowaniu pretensyj majątkowych do Spółdzielni Lekarzy Weterynaryjnych „Serum”.

II. „Walne Zgromadzenie upoważnia Zarząd do prowadzenia w dalszym ciągu pertraktacji z delegatami Spółdzielni „Serum”, celem uregulowania pretensyj

majątkowych Oddziału Lwowskiego Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych do Spółdzielni „Serum” i ostatecznego załatwienia sprawy z prawem ewentualnego dochodzenia jej na drodze sądowej”.

III. Walne Zgromadzenie uchwala, by za szczepienia świń, wywożonych zagranicę, wynagrodzenie wynosiło 1 zł. 25 gr.”.

IV. „Walne Zgromadzenie upoważnia Zarząd Oddziału do podjęcia starań, by składki roczne zostały obniżone, uwzględniając potrzeby Oddziałów, przyczem część przypadającą Oddziałom znacznie podwyższyć na niekorzyść Zarządu Głównego”.

Po wyczerpaniu porządku dziennego, udzieleniu absolutorjum ustępującemu Zarządowi, dokonaniu wyborów Władz Oddziału, Przewodniczący Zgromadzenia prof. dr. Gajewski, dziękując za liczny udział członków, zamknął Walne Zgromadzenie i zaprosił obecnych na posiedzenie naukowe, wyznaczone na dzień następny, na którym doc. dr. Stanisław Mglej wygłosił odczyt na temat: „Nosówka i jej leczenie w ostatnich latach”, oraz odbyły się demonstracje kazuistyki Zakładu anatomji patologicznej i Kliniki chirurgicznej”.

ODDZIAŁ POMORSKI

Dnia 15 sierpnia 1931 r. odbyło się pod przewodnictwem kol. Ziegerta Walne Zgromadzenie członków Oddziału Pomorskiego Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych R. P. z następującym porządkiem dziennym: 1) Zagajenie, 2) odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia, 3) Sprawozdanie prezesa, 2 sekretarzy i skarbnika, 4) wybór nowego zarządu: prezesa, 2 sekretarzy, skarbnika

3 zastępców, 5) wybór Sądu Honorowego z 3 członków i 2 zastępców, 7) sprawa regulaminu Sądu Honorowego, 8) sprawa składek rocznych i wydanie członkom legitymacyj, 9) sprawozdanie ze Zjazdu Delegacji w Warszawie, 10) sprawa dobrowolnego tępienia gruźlicy Pom. Izby Roln. za wynagrodzeniem, 11) przyjęcie nowych członków, 12) sprawa likwidacji Departamentu Weterynaryjnego i 13) wolne wnioski.

Po wszechstronnem omówieniu spraw, objętych porządkiem dziennym i dokonaniu wyboru nowych Władz Oddziału Zrzeszenia, przewodniczący zamknął Zgromadzenie.

*

Zebranie członków odbyło się dnia 8 listopada 1931 r. pod przewodnictwem Prezesa: kol. Ziegerta.

W załatwieniu spraw objętych porządkiem dziennym, szczególnie ożywioną dyskusję wywołało rozpatrzenie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 24.VI 1931 r. o dozorze nad mięsem i przetworami mięsnymi (Dz. U. R. P. Nr. 68, poz. 558).

ODDZIAŁ POZNAŃSKI

Walne Zgromadzenie członków odbyło się w dniu 15 marca 1931 r.

Przewodnictwo objął prezes: dr. Piotrowski na życzenie obecnych.

Na zebraniu tem kol. Porzycki wygłosił referat p. t.: „Uwagi o szczepieniu bydła tuberkilną”.

Referent, przedstawiając pogląd na ogólny stan tuberkulinizacji u bydła, omówił kolejno wszystkie dotychczas stosowane metody, by w końcu zająć się szczegółowo metodą śródszkórnopowiekową.

Na podstawie swoich licznych doświadczeń, potwierdzanych sekcjami, referent stwierdził, iż metoda śródskórnepowiekowa daleko ustępuje podskórnej, gdyż nie wykrywa tak wielkiego, jak metoda podskórna procentu gruźlicy. Posiadając jednak większe zalety techniczne, metoda śródskórnopowiekowa może być w pewnych przypadkach z powodzeniem stosowana, jako środek orjentacyjny przy wykrywaniu utajonej postaci gruźlicy.

Nad referatem wywiązała się dyskusja, w której zabierali głos koledzy: dr. Fiałkowski, dr. Śleboda, dr. Piotrowski, Czesław Stobiecki, dr. Durski.

Po wyczerpaniu tematu — prezes dr. Piotrowski przedstawił sprawozdanie o działalności Zarządu za ubiegły okres, poczem przystąpiono do wyboru Władz Oddziału.

Na tem obrady zakończono.

*

Zebranie członków odbyło się dnia 31 maja 1931 r. pod przewodnictwem prezesa: d-ra Piotrowskiego.

Po omówieniu bieżących spraw przewodniczący udzielił głosu prof. dr. Runge, który wygłosił referat p. t. „Zakaźne choroby osesków”, treści następującej:

„Zakaźne choroby osesków zwierząt domowych zwłaszcza źrebiąt, cieląt i prosiąt wraz z rozwojem hodowli koni, bydła i trzody chlewnej, pojawiają się coraz częściej, wywołując znaczne straty w gospodarstwach rolnych.

Do chorób tych zaliczamy: biegunkę zakaźną, ropną posocznicę, czyli kulawkę, paciorkowcowe zapalenie płuc źrebiąt, odoskrzelowe enzoootyczne zapalenie płuc, czyli kaszel prosiąt, paradur i czerniaczkę prosiąt.

Każdą z tych chorób wywołuje nie jeden czynnik zakaźny, lecz kilka, a nawet kilkanaście różnorodnych zakaźników, które prelegent wylicza. Tak liczne i do dnia dzisiejszego jeszcze dokładnie nie wykryte przyczyny chorób osesków, wymagają od lekarzy weterynaryjnych nadzwyczaj skrupulatnego zbadania nie tylko samego zwierzęcia za życia względnie zmian anatomo-patologicznych po śmierci oraz przeprowadzenia badań bakteriologicznych, lecz także wzięcie pod uwagę wszystkich innych czynników dietycznych, higienicznych i hodowlanych, które mogą wywołać objawy wymienionych chorób także bez tła bakteryjnego. Prelegent przedstawia stosunki anatomiczne i fizjologiczne przewodu pokarmowego noworodka i opierając się na nich, opisuje sposób postępowania racjonalnego z noworodkiem w pierwszych dniach jego życia. Prelegent stwierdza, że błędem byłoby sądzić, że mikroskopowe znalezienie w preparatach mazanych w krwi padłych osesków jakichś chorobotwórczych drobnoustrojów, jest dowodem tej samej przyczyny bakteryjnej. Niezawsze możemy dowieść, w jakim czasie nastąpiło zakażenie bakteriami krwi, czy bakterje dostały się do krwi za życia zwierzęcia, czy dopiero w agonji lub post mortem.

Prelegent, omawiając krytycznie dotychczasowe środki zapobiegawczo-lecznicze, podaje w tym względzie własne spostrzeżenia, które poczynił wspólnie ze swym asystentem dr. Witkowskim.

Wykład wywołał nadzwyczaj silne zainteresowanie się tematem oraz ożywioną dyskusję, w której brali udział prawie wszyscy uczestnicy posiedzenia.

W wolnych wnioskach prof. dr. Runge, zwraca się z apelem do kolegów, szczególnie dyrektorów rzeźni, o przyjmowanie na płatną praktykę wakacyjną studentów, jak to ma już miejsce, dzięki kol. Klabeckiemu, w rzeźni poznańskiej.

W sprawie tej, po dłuższej dyskusji, przyjęto wniosek kol. Fedeckiego, by zwrócić się do Departamentu Weterynarii za pośrednictwem Głównego Zarządu

Zrzeszenia z prośbą o wpłynięcie na samorządy, by na ten cel umieszczali w swych budżetach pewne fundusze i na Władze Nadzorcze, by tych pozycyji z budżetów nie skreślały.

Po wyczerpaniu porządku dziennego przewodniczący zamknął zebranie.

*

Zebranie członków odbyło się dnia 27 września 1931 r. pod przewodnictwem prezesa d-ra Piotrowskiego.

Po załatwieniu drobnych spraw, prof. dr. Runge wygłosił referat pod tytułem: „Jakie winno być miano surowicy przy zapobiegawczem szczepieniu różycy świń” treści następującej:

„Oznaczenie wysokości miana surowicy przeciw różycowej przy szczepieniu ochronnem simultan przeciw różycy świń, należy do zagadnień ważnych. Umysły tej miary co: Leclainche, Lorenz, Weil, Emmerich, Miecznikow, Mastbajum, Voges, Mesnil, Bordet-Gengou, Gruber, Futaki i inni, pod dzień dzisiejszy, starają się wykryć sposoby jaknajdokładniejszego określenia miana. Wydawało się, że miano surowicy jaknajwyższe będzie również jaknajlepsze nie tylko dla celów leczniczych, ale także dla celów ochronnych. Stąd w początkach żądano zawsze i dla szczepień ochronnych, surowicy o jaknajwyższem mianie 100 I. E. — W Państwie Polskiem wymaga się od instytutów, wyrabiających surowicę przeciw różycową miana 100 I. E. Tak wysokie miano konieczne dla celów leczniczych tj. w przypadkach, gdy świnię chorują już na różycę, okazuje się dla celów szczepień ochronnych tj. świń zupełnie jeszcze zdrowych metodą czynno-bierną (simultan) tj. surowicą i kulturami, niepożądane, gdyż i odporność trwa zbyt krótko i wymaga bardzo wysokiego uodpornienia koni, służących do uzyskiwania surowicy, w następstwie którego to wysokiego uodpornienia, niszczącego organizm zwierzęcia, szybko się niszczy ten cenny i kosztowny materiał koński. Austria i Czechosłowacja wyrabiają dwie surowice: dla celów terapeutycznych o 100 I. E. i dla celów szczepień ochronnych o mianie niższem 75 I. E.

Prelegent omawia szczegółowo sposób uodparniania koni przeciw różycy dla uzyskiwania z nich surowicy, objawy występujące u koni po wstrzykiwaniu im coraz wyższych dawek kultur buljonowych, oraz sposoby oznaczania wysokości miana surowicy, stawiając obecnym następujący wniosek do uchwalenia.

„Obecni członkowie Oddziału Poznańskiego Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych uchwalają zwrócić się do Zarządu Głównego Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych w Warszawie z prośbą o spowodowanie u czynników miarodajnych, wydania zlecenia przeprowadzenia w instytutach wyznaczonych przez Departament Wytwórczości Zwierzęcej i Weterynarii Ministerstwa Rolnictwa, doświadczeń nad wypośrodkowaniem wysokości miana surowicy przeciw różycowej dla szczepień ochronnych przeciw różycy świń, która przy równoczesnem szczepieniu kulturami (metoda simultan) zapewniły dostatecznie długą odporność czynno-bierną przeciw różycy.

Uzasadnienie wniosku: obecnie zagranicą w niektórych państwach (Austria, Czechosłowacja) produkuje się dwie surowice przeciw różycowe: a) dla celów leczniczych o wysokiem mianie (100 I. E.) i b) dla szczepienia ochronnego o niższem mianie (75 I. E.).

W Polsce produkuje się tylko surowicę o wysokiem mianie 100 I. E., co jest przyczyną, że szczepienia ochronne często nadają świniom za krótką odporność, trwającą ledwie 2 — 3 miesiące. Masowa produkcja surowicy przeciw różycowej

o wysokim mianie 100 l. E., powoduje znaczną śmiertelność wysoko uodpornionych koni w zakładach, zajmujących się produkcją surowic, wskutek czego ten cenny i kosztowny materiał koński może być zbyt krótko wykorzystywany dla uzyskiwania surowicy uodparniającej.

Wprowadzenie w Polsce 2 rodzajów surowic o wysokim i niższym mianie, mogłoby się przyczynić do zmniejszenia się partactwa, które specjalnie w Polsce przy szczepieniach przeciwróżycowych ogromnie się rozwiłmożniło ze szkodą dla ogólnego gospodarczego dobra.

Państwo nie poniosłoby żadnych kosztów z tytułu przeprowadzenia tych doświadczeń, gdyż instytuty wyrobu surowic, we własnym dobrze zrozumianym interesie, dostarczyłyby niewątpliwie wszystkie do tego celu potrzebne środki, a rola państwa ograniczałaby się jedynie do kontroli nad doświadczeniami”.

Wniosek prof. d-ra Runge został jednomyślnie przyjęty.

Następnie przedmiotem obrad była sprawa rozpatrzenia projektu zmian do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22.VIII 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych.

W wyniku dyskusji powzięto następujące wnioski:

1) Rozpatrywany „Projekt zmian w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22.VIII 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. Nr. 77, poz. 678) posiada liczne wady i jest nie do przyjęcia,

2) należy opracować nowelę nie do części, lecz do całej ustawy,

3) koniecznym jest powołanie odpowiedniego ciała celem opracowania ustawodawstwa weterynaryjnego,

4) powołanie państwowej Rady Weterynaryjnej,

5) zebrani wyrażają żal z powodu zniesienia Departamentu Weterynarii i utworzenia Departamentu Wytwórczości Zwierzęcej i Weterynarii.

Pozatem kol. dr. Fijałkowski zwraca uwagę na „sprawozdanie Inspekcji Związku Bekonowego i projekt reorganizacji aparatu kontroli standaryzacyjnej”, a mianowicie na punkty 6 i 7 projektu, w których powiedziano, że nominacje i usuwanie lekarzy weterynaryjnych mają być zależne od Polskiego Związku Bekonowego i że kontrola czynności lekarsko-weterynaryjnych ma być powierzona objazdowemu lekarzowi weterynaryjnemu, co kol. dr. Fijałkowski uważa za niewłaściwe, gdyż nominacje winny być dokonywane przez władze państwowe, a kontrola przez powiatowych lekarzy weterynaryjnych.

Kol. Jankowski podaje, że wśród kończących studia lekarsko-weterynaryjne zaczęła wytwarzać się niezdrowa konkurencja, co ujemnie wpływa na wysokość uposażeń lekarzy weterynaryjnych, która się waha od 250 do 2000 zł.

Kol. Gloksin dodaje, że zdarzają się oferty zgóry zgadzające się bez zastrzeżeń na wszelkie warunki stawiane przez Magistraty.

Prof. dr. Runge oświadcza, że o tych sprawach koledzy powinni jaknajczęściej zabierać głos na łamach naszych czasopism fachowych, przez co ogół lekarzy byłby o wielu sprawach należycie poinformowany.

Po wyczerpaniu porządku dziennego przewodniczący zamknął posiedzenie.

ODDZIAŁ WARSZAWSKI

Zebranie członków odbyło się dnia 18 maja 1931 r. pod przewodnictwem wiceprezesa d-ra Kulczyckiego.

Na zebraniu tem kol. Stefan Malicki wygłosił referat p. t. „Yatren sero-vacciny w praktyce weterynaryjnej”, który wywołał wielce ożywioną dyskusję.

W dyskusji zabierali głos koledzy: Zajkowski, Zaniewski, Popławski, Talmont, Leśniewski, dr. Kulczycki i Koskowski.

W wyniku dyskusji zebrani jednogłośnie powzięli wniosek kol. Mackiewicza: „Oddział Warszawski zwróci się do Zarządu Głównego z prośbą, aby tenże wyjechał w Departamencie Weterynarii wysłanie specjalnej komisji do jednego z powiatów Województwa Warszawskiego w celu zbadania skuteczności szczepionek yatrenowych”.

Na tem zebranie zakończono.

*

Zebranie członków odbyło się dnia 27 września 1931 r. pod przewodnictwem d-ra Kiszkiela.

Na zebraniu tem prof. dr. Szymanowski wygłosił referat p. t.: „Dzisiejszy stan nauki o paratyfusach”.

W dyskusji wzięli udział koledzy: Malicki i Wróblewski.

Następnie omawiano sprawy:

a) Walnego Zjazdu Jugoslovensko-Veterinarsko Udruzenja,

b) handlu mlekiem.

W dyskusji nad temi sprawami zabierali głos koledzy: dr. Kiszkiel, Majewski, Mackiewicz, Szczuka, Malicki.

W wolnych wnioskach kol. Herman podniósł sprawę likwidacji stanowisk naczelników Wydziałów Weterynaryjnych w Województwach, co byłoby niepowetowaną stratą dla korporacji, która jest jedyną organizacją akademicką, nieposiadającą funkcjonariuszy o samodzielnym zakresie pracy.

W dyskusji nad poruszoną sprawą zabierali głos koledzy: dr. Kiszkiel, Mackiewicz i Herman.

Na tem zebranie zakończono.

*

Zebranie członków odbyło się dnia 25 października 1931 r. pod przewodnictwem prezesa — Władysława Brzezickiego.

Na zebraniu tem kol. dr. Millak wygłosił referat p. t.: „Podstawy prawne służby weterynaryjnej we Francji”.

Koreferat p. t.: „Służba weterynaryjna we Francji”, wygłosił kol. mag. M. Marczewski.

Poruszona sprawa wywołała ożywioną dyskusję, w której wzięli udział koledzy: Szczuka, dr. Kiszkiel, Mackiewicz, Malicki, dr. Łabędź, dr. Millak, mag. Marczewski, Zajkowski i Popławski, poczem przewodniczący zamknął zebranie.

ODDZIAŁ WOŁYŃSKI

Zebranie członków odbyło się dnia 10 maja 1931 r. pod przewodnictwem Prezesa — kol. Zaremby.

Po omówieniu sprawy działalności Oddziału i szczegółowem rozpatrzeniu spraw zawodowych, a zwłaszcza sprawy ustalenia wysokości wpłat za szczepienia różycowe świń, wysyłanych zagranicę, wyniesiono uchwałę, że za wykonanie samego zabiegu szczepienia, lekarz weterynaryjny winien otrzymywać zł. 0.75 od sztuki, zaś za wykonanie zabiegu łącznie z materiałem szczepiennym otrzymywać będzie ponadto zwrot kosztów zużytej surowicy.

Pozatem ożywioną dyskusję wywołała sprawa panoszenia się partactwa, w której wzięli udział koledzy: Kurdzinowski i Zaremba.

W wyniku dyskusji kol. Kurdzinowski postawił wniosek na wysłanie prośby do Zarządu Głównego Zrzeszenia o energiczną interwencję u miarodajnych władz w kwestii zwalczania partactwa weterynaryjnego.

Na tem obrady zakończono i zebranie zostało zamknięte przez przewodniczącego.

KONFERENCJA W SPRAWIE PRYSZCZYCY

Dnia 12 grudnia 1931 r. odbyła się w Warszawskim Urzędzie Wojewódzkim konferencja w sprawie dalszego usprawnienia zwalczania pryszczycy zwierząt racicowych.

Konferencję zagał pan Wojewoda Inż. Stanisław Twardo, podkreślając w swoim przemówieniu doniosłość poruszonego zagadnienia, życząc zebranim osiągnięcia jaknajpomyślniejszych wyników dla dobra państwa i społeczeństwa, poczem przekazał przewodnictwo panu Zbigniewowi Zaniewskiemu, Naczelnikowi Wydziału Weterynarii:

Udział w konferencji wzięli:

Przedstawiciel Ministerstwa Rolnictwa — S. Malicki, przedstawiciel Izby Rolniczej — J. Hoser, członek Wydziału Wojewódzkiego — W. Ciechanowski; Starostowie: z Grójca — R. Grochowski, z Płocka zastępca — Rudnicki, z Sierpca — Różałowski, z Aleksandrowa Kuj. zastępca — A. Vitek; przedstawiciel Okr. Tow. Org. i K. Roln. w Warszawie — H. Pokrzywnicki, przedstawiciel Wojewody z Torunia — dr. Ziegert, przedstawiciel Wojewody z Poznania — dr. Pikuziński; Komisarz do akcji zwalczania pryszczycy — S. Malicki; Powiatowi lekarze weterynaryjni: z Grójca — J. Zawidzki, z Płocka — K. Bachurzewski, z Sierpca — W. Linsenman, z Aleksandrowa Kuj. — dr. Sieńczewski, z Lipna — dr. Riedel, z Łowicza — A. Wakuła, z Mławy — J. Cegłowski, z Kutna — R. Makowski, z Ciechanowa — A. Lenkiewicz, z Rypina — E. Różański; Sejmikowi lekarze weterynaryjni: z Kutna — S. Majewski, z Łowicza — S. Talmont, z Płocka — P. Leśniewski; Insp. Rolny Urzędu Wojew. Warszaw. — C. Popławski. Nieobecni: starosta i pow. lekarz weterynaryjny z Włocławka, przedstawiciele Okr. Tow. Org. i K. R. z Grójca, Lipna, Mławy, Płocka i Włocławka, oraz przedstawiciel Wojewody z Kielc.

Po przeprowadzeniu wszechstronnej dyskusji zebrani powzięli wnioski następujące:

1) Uświadamiać należycie ludność rolniczą za pomocą odczytów o istocie pryszczycy oraz środkach zapobiegawczych i jej zwalczania. Do tej czynności powołać kółka rolnicze, wójtów i sołtysów.

2) Wystąpić do Ministerstwa Rolnictwa o zezwolenie wypłaca-

nia nagród pieniężnych w kwocie 25 — 50 zł., za zgłoszenie o każdorazowym pierwszym wypadku pryszczycy.

3) Wystąpić do Ministerstwa Rolnictwa o zezwolenie dostarczania ludności (bezpłatnie) środków leczniczych i dezynfekcyjnych przy akcji zwalczania pryszczycy.

4) Wstrzymać dostęp sekwestratorów podatkowych do rejonów zapowietrzonych i zagrożonych, oraz zaopatrzyć powiatowych i delegowanych lekarzy w gumowe kalosze dla zabezpieczenia od rozwlekania pryszczycy.

5) Wstrzymać uczęszczanie dzieci do szkół z zapowietrzonych zagrod.

6) Ustanowić w mleczarniach zbiorowych rejonów zapowietrzonych i zagrożonych osobnych dozorców, którzyby pilnowali wyjąłwania odciążu.

7) Wydać zarządzenie urzędom gminnym, aby niezwłocznie po stwierdzeniu pryszczycy telefonicznie powiadamiali o tem sąsiednie gminy.

8) Wprowadzić ostre rygory dla handlu domokrażnego.

9) Wystąpić do Ministerstwa Rolnictwa o zezwolenie ustanowienia nadzoru lek. wet. nad zwierzętami, przewożonemi samochodami ciężarowemi.

10) Wprowadzić odkażanie nawozu w bekoniarniach, oraz samochodów ciężarowych, na których dostarczane są świnię do bekoniarni.

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE

O d z n a c z e n i a. W dniu święta Niepodległości (1 listopada 1931 r.) Pan Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej („Monitor Polski” Nr. 260 z dnia 10 listopada 1931 r.) nadał odznaczenia następującym kolegom:

Krzyż oficerski orderu Odrodzenia Polski: Plk. Feliksowi Rozwadowskiemu (Warszawa).

Złoty Krzyż Zasługi: Janowi Lemieszewskiemu (Warszawa), Dr. Maksymiljanowi Łabędziowi (Warszawa), Adolfowi Ninke (Kielce), Antoniemu Pilchowi (Kraków), Bolesławowi Taniewskiemu (Nowogródek), Franciszkowi Ziegertowi (Toruń).

Srebrny Krzyż Zasługi: Józefowi Marjanowi Haydukiewiczowi (Lwów), Arturowi Jentysowi (Busk), Stanisławowi Kraussowi (Przemyśl), Antoniemu Kruszcze (Oborniki), Kazimierzowi Kulakowskiemu (Nadworna), Władysławowi Linseinanowi (Sierpc), Rajmundowi Aleksandrowi Makowskiemu (Kutno).

O f i a r y n a f u n d u s z w d ó w i s i e r o t. Tarnopolski Oddział Zrzeszenia Lek. Wet. Rzplitej Polskiej zamiast wieńca na grób ś. p. A. Podłowskiego złożył zł. 50.

Koledzy i współpracownicy ś. p. M. Pickarskiego zamiast wieńca na grób złożyli zł. 99.

TREŚĆ: (Dział urzędowy). *Z sekcji weterynarji samorządowej Z. Gł. Protokół I* (str. 1). *Protokół II* (str. 5); *Z Kasy Pogrzebowej przy Z. L. W. Rz. P.* projekt Statutu (str. 7); *ruch członków Kasy Pogrzebowej* (od 1/VII — 31/VI — 31 r.) (str. 10). *Sprawa opłat za szczepienia przeciwróżycowe świń, wysyłanych zagranicę*, (str. 10). *Z Oddziałów Z. L. W. R. P.* Zgłoszenia i przyjęcia nowych członków (str. 12). Składy Władz Oddziałów na 1931/32 (str. 12).

(Dział nieurzędowy). *Zjazd jubileuszowy Jugoslovensko-Veterinarsko Udruženja oraz Konferencja Delegatów Lekarzy Weterynaryjnych Słowiańskich w Białogrodzie* (str. 14). *Sprawozdanie z sesji nadzwyczajnej Rady Delegatów i Delegacji Stałej* (str. 17). *Sprawozdanie z II zwyczajnej sesji Rady Delegatów Z. L. W. R. P.* (str. 20). *Kronika Oddziałów*: Streszczenia protokółów (str. 28). *Konferencja w sprawie pryszczycy* (str. 34). *Wiadomości bieżące*: Odznaczenia (str. 35). *Ofiary* (str. 35). *Ogłoszenia*.

KOMITET REDAKCYJNY.

REDAKTOR NACZELNY: *Dr. MAKSYMILJAN ŁABĘDŹ.*

CZŁONKOWIE KOMITETU: *Mag. MARCIN MARCZEWSKI, Dr. KONRAD MILLAK, HIPOLIT SKOCZYŃSKI i ZBIGNIEW ZANIEWSKI.*

Adres Redakcji i Administracji: Zarząd Główny Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa ul. Śliska 47, m. 7, telefon 526-88.

Administracja czynna z wyjątkiem sobót i niedziel od 17 — 20.

Ceny ogłoszeń: cała strona — 200 zł., $\frac{1}{2}$ str. — 120 zł., $\frac{1}{4}$ s. — 70 zł.
 $\frac{1}{8}$ — 40 zł., $\frac{1}{16}$ str. — 25 zł.

Ogłoszenia, dotyczące pośrednictwa pracy, korzystają z 50% zniżki.

Redaktor Naczelny: *Dr. M. Łabędź.*

Wydawca: Zarząd Główny Zrzesz. Lek. Weter. R. P.

Druk. W. Kowalewskiego, Warszawa, Piękna 15.

PAMIĘTAJCIE O WYDAWNICTWACH ZRZESZENIA!!!

ZARZĄD GŁÓWNY ZRZESZENIA

Lekarzy - weterynaryjnych Rz. P.

WARSZAWA

UL. ŚLISKA Nr. 47 M. 7

CENNIK

druków, znajdujących się na składzie w Zarządzie Głównym Zrzeszenia Lekarzy Weterynaryjnych Rzeczypospolitej Polskiej.

1) Nalepki do oznaczania wagonów przy przewozie trzody chlewnej z napisem:	
a) zwierzęta z okręgu zapowietrzonego pryszczycą,	
b) pomór świń,	
c) zaraza świń.	
	CENA jednej nalepki . . . . .
2) Świadectwa na przewóz mięsa (zeszyt o 100 kartach)	zł. 0.05
3) dla obrotu zwierzętami „Wewnątrz kraju” (zeszyt o 100 kartach)	zł. 1.20
4) Świadectwa dla obrotu zwierzętami „za granicę” (zeszyt o 100 kartach)	zł. 2.75
5) Świadectwa miejsca pochodzenia zwierząt domowych (zeszyt o 100 kartach)	zł. 3.50
6) Księga urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa, prowadzona przez lekarza weterynaryjnego (200 kart, oprawiona, grzbiet i narożniki płócienne, numerowana i sznurowana	zł. 1.00
7) Księga urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa, prowadzona przez ogładacza (oprawiona jak wyżej)	zł. 10.50
8) Dziennik badania co do włośni o 100 kartach (oprawiony jak wyżej).	zł. 9.75
9) Pocztówka „wykaz kwartalny zwierząt” druk dwustronny	zł. 7.50
10) Zestawienie wyników badania zwierząt dla ogładacza	zł. 0.05
11) Zestawienie wyników badania zwierząt dla Lek. wet. wz. Nr. 23	zł. 0.30
12) Zestawienie wyników badania zwierząt dla Lek. wet. wz. Nr. 24	zł. 0.35
	zł. 0.20

U W A G A : Do cen powyżej wskazanych doliczamy rzeczywisty koszt przesyłki, opakowania i zaliczenia pocztowego

PAMIĘTAJCIE O WYDAWNICTWACH ZRZESZENIA!!!

K O L E D Z Y !

Pamiętajcie, że, zalegając z opłacaniem składek członkowskich oraz na „FUNDUSZ WDÓW I SIEROT”, utrudniamie w znacznym stopniu pracę Zrzeszenia i uniemożliwiamie regularne udzielanie zapomóg biednym wdowom i sierotom po kolegach Waszych. A więc jak najrychlej wnieście zaległe składki jak również składki na rok bieżący.

Z A W I A D O M I E N I E

Wkrótce ukaże się ALMANACH LEKARSKI, wydawnictwo jednorazowe, zaznajmiające wyczerpująco i praktycznie z aktualnemi zagadnieniami wiedzy medycznej, i jej najnowszemi zdobyczami dotyczącymi praktyki lekarskiej.

Ogłoszenia P. T. lekarzy przyjmuje wydawnictwo ALMANACHU LEKARSKIEGO, Lwów, Piekarska 41.

„SERO” Kraków

Wytwórnia surowic i szczepionek
dla celów lekarsko-weterynaryjnych

Adresy: listów „SERO” Kraków, Czysza 18
Telegramów: „SERO” Kraków. Nr. Nr. telefonów: 3565, 1195.

W Y T W A R Z A :

**Surowicę przeciwróżyco-
wą** do szczepień leczniczych
i ochronnych.

Kulturę rózycy świni do
szczepień ochron. (simulfan).

Malleinę do prób ocznych
i skórnych

Malleinę do prób wśródskór-
no-powiekowych.

Malleinę do prób podskór-
nych.

Tuberkulinę do prób
ocznych.

Tuberkulinę do prób
podskórnych.

NA ŻĄDANIE WYSYŁAMY CENNIKI.

TOW. SEROLOGJA

SZCZEPIONKI I SUROWICE

SP. Z OGR. ODP.

Za szczepionki i surowice firma nagrodzona została srebrnym medalem
NA WYSTAWIE IV KONGRESU MIĘDZYNARODOWEGO MEDYCYNY
I FARMACJI WOJSKOWEJ W WARSZAWIE W ROKU 1927
I NA WYSTAWIE XII ZJAZDU PRZYRODNIKÓW
I LEKARZY W WARSZAWIE W ROKU 1925

FILJA TOW. „SERUM UNION”

WARSZAWA, NOWY-ŚWIAT 7, TELEFON 767-96. KONTO P. K. O. 10802

Adres telegraficzny: SEROLOGJA, WARSZAWA

**SZCZEPIONKI I SUROWICE INSTYTUTÓW „SERUM UNION”
PRZECIWKO WSZYSTKIM INFEKCYJNYM CHOROZOM ZWIERZĄT.**

Surowica przeciwko pomorowi trzody chlewnej,
Surowica przeciwko zarazie trzody chlewnej,
Surowica przeciwko influenzy u koni,
Surowica przeciwko żółzom u koni,
Surowica przeciwko cholery drobiu,
Surowica i szczepionki przeciwko chorobie Bollingera i. t. d.
Surowica i szczepionki przeciwko nosaciznie u psów „Biocau”,
Surowica i szczepionki przeciwko mastitis.

**PONADTO PREPARAT „RATIMORS” JEDYNY PEWNY ŚRODEK
TĘPIĄCY SZCZURY Nr. Reg. M. S. W. 28.**

T-wo „SEROLOGJA” prowadzi swe operacje pod kierunkiem i przy udziale tutejszych
lekarzy weterynaryjnych.

ARICYL

w postaci **pozajelitowo stosowanego organicznego połączenia arsenu**

zapewnia pełne wykorzystanie arsenu przy

stanach wyczerpania i zaburzeniach przemiany materji.

Wysmienita tolerancja i doskonałe wchłanianie.

Opakowania oryginalne:

moc I	pudełka	po	10 amp.	à	1 cm ³	zł.	8.65
moc II	"	"	5	"	à 10 cm ³	"	11.20.

ODYLEN

dla leczenia **parechu końskiego** oraz uporczywej **pryszczycy.**

Środek **przeciwpasorzytniczy**, uśmierzający swędzenie, działający **keratolitycznie.**

Swoisty lek przy wszystkich postaciach **acarus** i przeciwko **złogom wapniowym** na nogach u **ptactwa domowego.**

Opakowania oryginalne:

blaszanki	po	100 g	zł.	8.65
"	"	250 g	"	18.85.

»Bayer-Meister-Lucius«

LEVERKUSEN a. Rh.

Wyłączna Reprezentacja na Rzeczpospolitą Polską:

Dom Agenturowy „REMEDIA”

Warszawa, Hipoteczna 5, skrzyńska pocztowa 748.